

การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกิจกรรมแนะแนว
ENHANCEMENT OF CAREER READINESS OF HIGH SCHOOL STUDENTS THROUGH
GUIDANCE ACTIVITIES

จิราภา บุตรสีตะราช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกิจกรรมแนะแนว

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ENHANCEMENT OF CAREER READINESS OF HIGH SCHOOL STUDENTS THROUGH
GUIDANCE ACTIVITIES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Guidance Psychology))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกิจกรรมแนะแนว

ของ

จิราภา บุตรสีตะราช

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จัตตชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม)

ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุปถ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย กิจกรรมแนะแนว
ผู้วิจัย	จิราภา บุตรสีตะราช
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร. วรรณิต แสงอุบล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 372 คน ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 17 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 และ 2) กิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมทางอาชีพโดยรวมและรายด้านทุกด้านของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 2) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนได้

คำสำคัญ : ความพร้อมทางอาชีพ, กิจกรรมแนะแนว, มัธยมศึกษา

Title	ENHANCEMENT OF CAREER READINESS OF HIGH SCHOOL STUDENTS THROUGH GUIDANCE ACTIVITIES
Author	JIRAPA BUDSRITARAD
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Patcharaporn Srisawat
Co Advisor	Dr. Kanchit Saenubol

The purposes of this study are as follows: (1) to study the career readiness of high school students; and (2) to compare career readiness of high school students before and after participating guidance activities. The study was divided into two phases. The first phase studied the career readiness of high school students. The sample was selected by simple random sampling and consisted of 372 students. The second was enhancing career readiness among high school students through guidance activities. The sample consisted of 17 high school students by using purposive sampling. The instruments used in this study were as follows: (1) a career readiness inventory with a reliability of .95; and (2) guidance activities to enhance the career readiness of high school students. The statistics were used to analyze the data were mean, standard deviation, and a dependent t-test. The research results were as follows: (1) the career readiness of students in total and for each component were at a moderate level; and (2) there were statistically significant differences at a level of .01 in total and for each component of career readiness in the experimental group were found to exist before and after participation in guidance activities. The results indicated that guidance activities were the key factors in increasing positive change in terms of the career readiness of students.

Keyword : Career readiness, Guidance activities, High school students

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยเมตตา ความอนุเคราะห์ และความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.สุชอรุณ วงษ์ทิม ที่กรุณามาเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี อาจารย์ ดร.สรวรเสริญ หุ่นแสน และ อาจารย์กมล ประทีปธีรานันต์ ที่ให้ความเมตตากรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้ความเมตตากรุณาด้วยปรารถนาดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนทวีธาภิเศก ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนชินนรวิทย์วิทยาลัย ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนสตรีวัดระฆัง ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนฤทธิณรงค์รอน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อรัฐกร คุณแม่พัชรี และสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้กำลังใจสนับสนุน ดูแลด้วยความรัก ความห่วงใย มาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ สาขาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน รวมถึง พี่ น้อง เพื่อน ที่ให้กำลังใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือด้วยดีเสมอมาตลอดระยะเวลาการทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้เขียนเอกสารและตำราทุกฉบับ ที่ผู้วิจัยใช้ประกอบการศึกษา นำมาอ้างอิงในปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

จิราภา บุตรสีตะราช

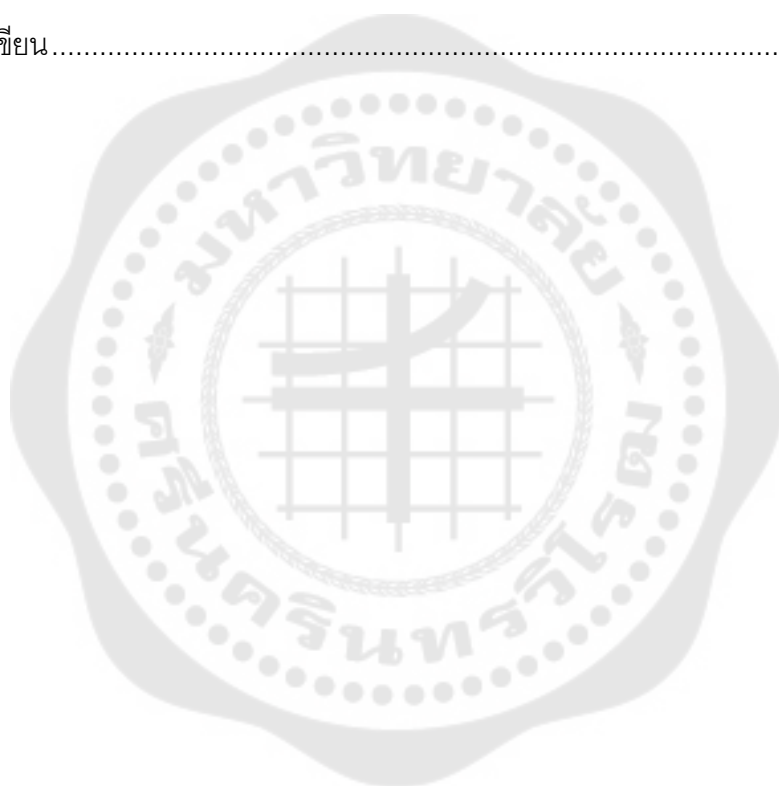
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. เอกสารเกี่ยวกับความพร้อม.....	9
1.1 ความหมายของความพร้อม.....	9

1.2 ทฤษฎีความพร้อม	10
1.3 ความหมายความพร้อมทางอาชีพ	10
1.4 การประเมินความสามารถทางอาชีพ.....	11
2. เอกสารเกี่ยวกับอาชีพ	12
2.1 ความหมายของอาชีพ	12
2.2 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ	13
2.3 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ	14
2.4 ทฤษฎีอาชีพ	14
3.กิจกรรมแนะแนว	19
3.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว	19
3.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว	20
3.3 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว.....	21
3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว	22
3.5 เทคนิคที่ใช้ในจัดกิจกรรมแนะแนว	23
3.6 ประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนว.....	28
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	30
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	33
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	33
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34

1.แบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ	34
2.กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ	38
การดำเนินการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
ความมุ่งหมายของการวิจัย	51
สมมุติฐานของการวิจัย	51
ขอบเขตของการวิจัย	51
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	51
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	51
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การดำเนินการวิจัย	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สรุปผลการวิจัย	54
การอภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	62

ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก.....	67
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค	77
ภาคผนวก ง.....	90
ภาคผนวก จ.....	97
ประวัติผู้เขียน.....	130

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3	34
ตาราง 2 ตัวอย่างแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ	37
ตาราง 3 แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง One-Group Pretest-Posttest Design แบบวัดผลก่อนและ หลังการทดลอง	39
ตาราง 4 ตารางตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ	40
ตาราง 5 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง	42
ตาราง 6 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จากการตอบแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ($n = 372$)	47
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน ($n = 372$)	48
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนความพร้อมทางอาชีพก่อนและหลังการ เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ จำแนกโดยรวมและรายด้าน ($n=17$)	49
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับนัยสำคัญทางสถิติในการทดสอบ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ	50
ตาราง 10 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตาราง 10 (ต่อ)	78
ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย	83

ตาราง 12 ค่าดัชนี IOC ของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	87
--	----

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework).....	7
--	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 กระทรวงศึกษาธิการ (2563) โดยมีวัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปด้านการศึกษาของประเทศ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เรื่องการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 8 และ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศนโยบายและจุดเน้นในระดับมัธยมศึกษา กล่าวถึง การได้จัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้าง อาชีพและการมีงานทำ เช่น ทักษะภาษาเพื่อเป็นมัลติเทคส์ ทักษะด้านกีฬาที่สามารถพัฒนาไป สู่นักกีฬาอาชีพ

จากนโยบายของรัฐบาลชี้ให้เห็นถึง นโยบายเร่งด่วนด้านอาชีพ เพื่อให้ประชาชนในสังคม มีอาชีพที่มั่นคง และสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ เยาวชนหรือผู้เรียนทุกคนย่อมได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาต่างๆ โคนสถานศึกษาเป็นแหล่ง สร้างความรู้ด้านวิชาการ ความรู้ด้านวิชาชีพหรือทักษะชีวิต สร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดย กรมการจัดหางาน (2561a, น. 10-11) กำหนดกระบวนการช่วยให้ผู้รับการแนะแนวรู้จัก อาชีพ ว่าข้อมูลอาชีพมีความสำคัญและประโยชน์ต่อนักแนะแนวอาชีพ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ครูแนะแนว และประชาชนทั่วไป ที่จะใช้เป็นข้อมูลที่ศึกษาเกี่ยวกับโอกาสการมีงานทำ ลักษณะการทำงาน ความก้าวหน้าของแต่ละอาชีพ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของตนเอง ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน หากเรายิ่งรู้จักอาชีพ ก็ยิ่งเป็นผลดีต่อการเลือกอาชีพของเรามากเช่นกัน ในทางตรงข้ามหากเรารู้จักอาชีพไม่หลากหลาย โอกาสในการเลือกอาชีพก็น้อยและอาจมีผลทำให้บุคคลเลือกอาชีพไม่สอดคล้องกับความถนัด ความชอบของตนเอง เมื่อประชาชนในชาติมีการ ประกอบอาชีพ สามารถมีรายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ส่งผลทำให้อัตราการว่างงาน ลดน้อยลง เป็นการแก้ไขปัญหาทางสังคมให้แก่รัฐบาล สภาพสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี โดยการ ใช้ทรัพยากรภายในชุมชน รายได้เกิดการหมุนเวียน ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก้าวหน้า เป็นผลจากการที่ประชาชนได้ประกอบอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ ชุมชนมีความเข้มแข็งและ ประชาชนชำระภาษีให้แก่รัฐ ภาครัฐจึงได้นำไปพัฒนาประเทศ การช่วยให้ผู้ได้รับการแนะแนว อาชีพได้รู้จักอาชีพ เป็นกระบวนการที่คอยสนับสนุนและส่งเสริม ให้ผู้ได้รับการแนะแนว อาชีพสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความรู้ ความเข้าใจ

ความถนัด ความสามารถ ค่านิยม ตลอดจน สภาวะทางเศรษฐกิจ สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวอย่างยั่งยืนไป

ข้อมูลจาก กรมการจัดหางาน (2561a) ที่ว่า การแนะแนวและการให้ข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพแก่นักเรียน นักศึกษาก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จะช่วยนักเรียนให้สามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ เลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการมีงานทำอย่างยั่งยืน ลดปัญหาการว่างงาน และการเปลี่ยนงานในระยะยาวได้ การแนะแนวเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน นักศึกษา จำเป็นต้องใช้เครื่องมือประกอบการแนะแนวเพื่ออำนวยความสะดวกในการแนะแนวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ก็เป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่สามารถช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีแนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ อีกทั้งประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การแนะแนวและการให้ข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน นักศึกษาก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพ ถือได้ว่าการได้รับการแนะแนวด้านอาชีพจึงมีความสำคัญ ดังที่ Cronbach (1970 อ้างถึงใน วราภรณ์ ศรีเหนียง, 2557) ได้ให้ความหมายความพร้อมไว้ว่าเป็นการมีความพร้อมทางวุฒิภาวะ (Maturity) หรือ เป็นสมรรถวิสัย (Capacity) ในด้านต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถแสดงการกระทำ หรือปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) เพื่อให้เกิดความประสงค์ หรือความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ความพร้อมแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ความพร้อมวุฒิภาวะทางร่างกาย (Physical Maturity) และความพร้อมวุฒิภาวะทางด้านสติปัญญา (Intellectual Maturity) สอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544, น.73) กล่าวว่า ความพร้อมเป็นสภาพของบุคคลในการเรียนรู้ ซึ่งความพร้อมนี้จะขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับการศึกษา การเตรียมตัว ตลอดจนความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งนั้นๆ และ วราภรณ์ ศรีเหนียง (2557, น. 21) ให้ความหมายของความพร้อม ว่า ความพร้อมเป็นสภาวะของบุคคลที่มีความพยายามในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จเกิดจากวุฒิภาวะ ความสมบูรณ์ของร่างกายจิตใจและประสบการณ์ ดังนั้น ความพร้อมเกิดจากการสั่งสมสิ่งที่ได้เรียนรู้และแสดงออกหรือตอบสนองทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ตามสภาวะความสามารถของบุคคล ซึ่งความพร้อมมีความสอดคล้องกับทฤษฎีกฎแห่งความพร้อม ของ Thorndike.n.d (อ้างถึงใน วราภรณ์ ศรีเหนียง, 2557, น.123-124) ว่า ความมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับสิ่งใหม่

Crites (1981 อ้างถึงใน นิรุติ ทองสอดแสง, 2545, น.16) ได้ให้ความหมายของความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง การมีวุฒิภาวะทางด้านทัศนคติต่ออาชีพ และการประเมิน

ความสามารถทางอาชีพในการตัดสินใจเลือกอาชีพ หากบุคคลมีวุฒิภาวะทางอาชีพแล้วนั้น ย่อมทำให้การเลือกอาชีพ และการตัดสินใจในเรื่องอาชีพของบุคคลเป็นจริงมากขึ้นเท่านั้น ถ้าบุคคลมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพียงพอ จะส่งผลทำให้เกิดการเลือกอาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของ ความสามารถ ความสนใจ และ บุคลิกภาพของบุคคลซึ่งเกิดจากการได้รับข้อมูลทางอาชีพ และการได้รับการฝึกฝน ให้มีประสบการณ์ในการทำงาน

จากการสัมภาษณ์ครูแนะแนวและผู้วิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาแนะแนว ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังขาดความพร้อมทางอาชีพ นักเรียนให้ความสนใจเรื่องอาชีพน้อย ขาดความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลเรื่องอาชีพ อีกทั้งยังขาดการตั้งเป้าหมายของการประกอบอาชีพในอนาคต และให้ความสำคัญเรื่องการวางแผนเข้าสู่อาชีพน้อย ส่งผลทำให้เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาแนะแนว นักเรียนไม่สามารถตอบคำถาม หรือไม่สามารถบอกเส้นทางไปสู่อาชีพในอนาคตได้ นักเรียนส่วนใหญ่ เพียงแต่ทราบความชอบของตนเองเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Ginzberg (1971 อ้างถึงใน หนึ่งฤทัย กุระเสถียร, 2548, น.46-47) กล่าวถึง ระยะพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่ไม่แน่นอน (Tentative period) อยู่ในช่วงอายุ 11 ปี 17 ปี เด็กในระยะนี้จะพิจารณาการเลือกอาชีพจากความชอบของตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ รวมถึงค่านิยมของตนเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยพิจารณาจากลักษณะอาชีพตามที่พบจากบุคคลต้นแบบ โดยการที่จะพัฒนาหรือเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพให้แก่ นักเรียนได้นั้น ตั้งอาศัยกิจกรรมหรือสื่อต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนานักเรียน ดังที่ กรมวิชาการ (2544) ได้ระบุขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ในด้านการศึกษาและด้านอาชีพ ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพ โดยรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลในการประกอบการวางแผนทางด้านการเรียน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีวิธีการเทคนิค และทักษะการเรียน สนใจใฝ่เรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ยังจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ในทุกด้านที่เกี่ยวกับอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้โลกของการทำงาน การสำรวจอาชีพอย่างหลากหลาย การมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ การเข้าใจทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ โดยมีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนจะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

ไพศาล อันประเสริฐ (2551) กล่าวว่า กิจกรรมที่ครูจะทำให้นักเรียนได้รู้จัก เข้าใจตนเอง และผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา รู้วิธีการแสวงหาและ

ใช้ข้อมูล ข่าวสารในขอบข่ายของการแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยใช้กระบวนการในการสอนแบบบูรณาการ นำเอาเนื้อหาต่างๆมาประยุกต์ใช้ หรือ ใช้กระบวนการกลุ่ม ให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ซึ่งการสอนในลักษณะนี้ครูมีบทบาท เป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) มีหน้าที่เป็นผู้จัดเตรียมประสบการณ์ในการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงกิจกรรม เพื่อเอื้อให้เกิดประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ ด้วยตนเองให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จากหลักการดังกล่าว อาจเรียกการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยกระบวนการกลุ่มว่า เป็นการสอนกิจกรรมแนะแนวแบบ “ จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ” (Structured Experience) โดย หนึ่งฤทัย กุระเสถียร (2548) ได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาในทางการศึกษาและอาชีพ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมแนะแนว โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการแนะแนวอาชีพของ Super และเนื้อหาเกี่ยวกับพร้อมทางอาชีพจาก The Career Development Inventory – Australian version ของ Wendy P. Peter C. & Rebecca S. (2005) ประกอบในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 2 เสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสร้างกิจกรรมแนะแนวและทำการทดลองเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ โดยผู้วิจัยมุ่งหวังว่าการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์สามารถเพิ่มระดับความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีมากน้อยเพียงใด
2. กิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนได้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ความสำคัญของการวิจัย

1. กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพและแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์สำหรับครูแนะแนว และครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว ในการนำไปจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้นักเรียน
2. ได้เสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพให้นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้และความพร้อมทางอาชีพ สามารถนำไปต่อยอดสู่อาชีพในอนาคตได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 ซึ่งมีจำนวน 11 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 5,280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความพร้อมทางอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน ประคองกรรณสูตร, 2542, น.10) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อน +5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 372 คน ผู้วิจัยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนชินอรสวิทยาลย์ โรงเรียนทวีธาภิเศก และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จากนั้นทำการสุ่มห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้จำนวน 18 ห้องเรียน คือ โรงเรียนชินอรสวิทยาลย์ จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 107 คน โรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 163 คน และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 102 คน

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพโดยกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 2 เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์จากนักเรียนที่มีคะแนนการทำวัด แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ตั้งแต่เปอเซนไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำนวน 17 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมทางอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง นักเรียนสามารถวางแผนในการเลือกอาชีพ มีการสำรวจอาชีพที่ตนเองสนใจ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโลกของอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต มีการวางแผนทางการเรียนเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนเองเลือกได้ มีองค์ประกอบดังนี้

1.1 การวางแผนทางอาชีพ (Career planning.) หมายถึง นักเรียนสามารถวางแผนและแผนการในการเลือกอาชีพของตนเอง มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ ได้แก่ การวางแผนทางการเรียน เลือกแผนการเรียน การเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ รู้ถึงความสนใจและความถนัดของตนเองในการประกอบอาชีพและมีเป้าหมายทางด้านอาชีพของตนเองในอนาคต

1.2 การสำรวจอาชีพ (Career exploration.) หมายถึง นักเรียนสามารถหาแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ ได้แก่ การขอคำปรึกษาจากครูแนะแนว ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ ข่าวสารทางหนังสือและสื่อสังคมออนไลน์

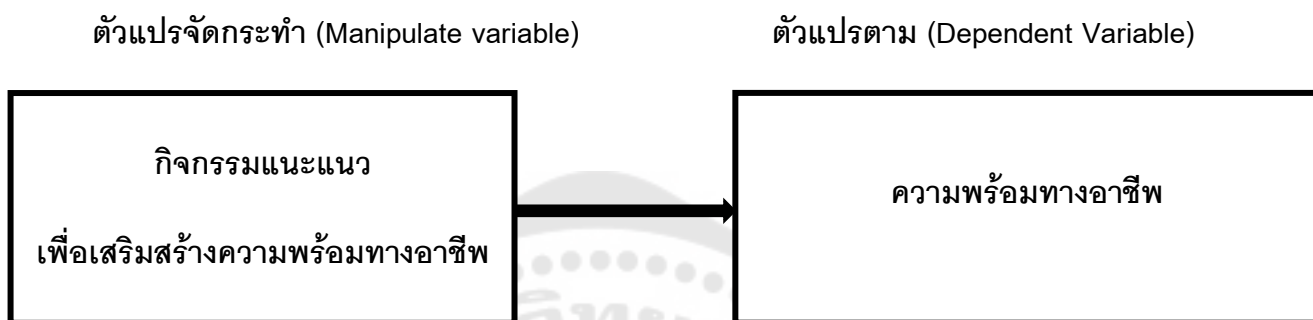
1.3 การสำรวจโลกของการทำงาน (World of work information.) หมายถึง นักเรียนมีการศึกษาข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ได้แก่ อาชีพในปัจจุบัน ค่าตอบแทน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออาชีพ ลักษณะอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

1.4 การตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career decision making self-efficacy.) หมายถึง นักเรียนเข้าใจความแตกต่างของแต่ละอาชีพ ค้นหาทางเลือก หาข้อมูลมาสนับสนุนทางเลือก มีการประเมินทางเลือก ที่เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้ สามารถวางแผนทางการเรียนเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนเองสนใจได้

2. กิจกรรมแนะแนว หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ โดยเป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวทั้งในและนอกห้องเรียน จำนวน 10 กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางอาชีพ และมีเทคนิคการสอนต่างๆ เช่น เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม เทคนิคการวาดภาพ เทคนิคการเล่าเรื่อง เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และความพร้อมทางอาชีพ ในแต่ละครั้งมีวิธีการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดความพร้อมทางอาชีพของ Wendy P. Peter C. & Rebecca S. (2005) มีกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพร้อมทางอาชีพเพิ่มขึ้น หลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการทำกรอบแนวคิดในการศึกษา ไว้ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับความพร้อม
 - 1.1 ความหมายของความพร้อม
 - 1.2 ทฤษฎีความพร้อม
 - 1.3 ความหมายความพร้อมทางอาชีพ
 - 1.4 การประเมินความพร้อมทางอาชีพ
2. เอกสารเกี่ยวกับอาชีพ
 - 2.1 ความหมายของอาชีพ
 - 2.2 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
 - 2.3 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ
 - 2.4 ทฤษฎีอาชีพ
3. กิจกรรมแนะแนว
 - 3.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
 - 3.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
 - 3.3 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.4 กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.5 เทคนิคที่ใช้ในกิจกรรมแนะแนว
 - 3.6 ประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารเกี่ยวกับความพร้อม

1.1 ความหมายของความพร้อม

ราชบัณฑิตยสถาน (2539) ให้ความหมายว่า ความพร้อมเป็นคำแสดงกิริยา หรือ ทำในทำนองเดียวกัน เช่น ไปพร้อมกันหรือถึงพร้อมกัน เตรียมพร้อม ดีพร้อม งานพร้อม มีความสมบูรณ์ ไม่ขาดไม่เหลือ

วราภรณ์ ศรีเหนียง (2557, น. 21) ให้ความหมายของความพร้อมว่า ความพร้อมเป็นสภาพของบุคคลที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จด้วยความตั้งใจ เกิดจากความสมบูรณ์ของร่างกายจิตใจ วุฒิภาวะ และประสบการณ์ของบุคคล

Good (1973 อ้างถึงใน ขนิษฐา จันทรแต่งผล, 2559) ให้ความหมายความพร้อมว่า ความพร้อมนั้นคือ ความสามารถ ที่ตนเองปรารถนา และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆได้ ซึ่งความพร้อมเกิดจากวุฒิภาวะและประสบการณ์ การที่จะพัฒนาบุคคลให้สามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ จึงต้องเกิดความพร้อม หรือ มีความพร้อม

ฉัตรภรณ์ สุวรรณศิริพร (2548) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพที่มีวุฒิภาวะ ประสบการณ์เดิม แรงจูงใจในการทำสิ่งต่างๆ สูงพอที่จะให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

Cronbach (1970 อ้างถึงใน วราภรณ์ ศรีเหนียง, 2557, น. 20) ได้ให้ความหมายความพร้อมไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง วุฒิภาวะ (Maturity) ในด้านต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถแสดงการกระทำ หรือปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) เพื่อให้เกิดความต้องการหรือความมุ่งหมาย ซึ่งความพร้อมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย วุฒิภาวะทางร่างกาย (Physical Maturity) และวุฒิภาวะทางด้านสติปัญญา (Intellectual Maturity)

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544, น.73) ความพร้อม หมายถึง สภาพของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ โดยความพร้อมนี้จะขึ้นอยู่กับความสนใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งนั้น หรือการฝึกฝนเตรียมตัว ทำให้เกิดวุฒิภาวะทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์

ความพร้อมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพร้อมเกิดจากการสั่งสมสิ่งที่ได้เรียนรู้ และแสดงออกหรือตอบสนองทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ ตามสภาวะความสามารถของบุคคล เพื่อจะทำให้สามารถกระทำสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ทฤษฎีความพร้อม

กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness)

Torndike.n.d. (อ้างถึงใน วราภรณ์ ศรีเหนียง, 2557, น.21-22) หมายถึง ความมีวุฒิภาวะของบุคคลทางด้านร่างกาย จิตใจ และ การเรียนรู้พื้นฐาน ประสบการณ์เดิมที่จะสามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกลึกใหม่ อีกทั้งความเข้าใจ ความสนใจ ต่อสิ่งที่จะเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ความพร้อม 3 สภาพ ดังนี้

- 1) เมื่อบุคคลพร้อมและได้กระทำ ส่งผลต่อความพึงพอใจ และทำให้เกิดการเรียนรู้
- 2) เมื่อบุคคลพร้อมที่จะไม่ทำแต่ไม่ได้กระทำ จึงทำให้ไม่เกิดความพร้อม และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้
- 3) เมื่อบุคคลไม่พร้อมแต่ได้กระทำ ทำให้เกิดความไม่พอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้

ทฤษฎีความพร้อมของเฮอร์เชย์ และ บรันชาร์ด Hersey & Blanchard (อ้างถึงใน จัตุราภรณ์ สุวรรณวิทย์พร, 2548)กล่าวว่า ความพร้อมมีองค์ประกอบอยู่ 2 องค์ประกอบ

- 1) ความสามารถ (Ability) คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะต่างๆรวมถึงประสบการณ์
- 2) ความเต็มใจ (Willingness) คือ ความผูกพัน คำมั่นสัญญา ความมั่นคง และ แรงจูงใจในการทำงาน

สรุปทฤษฎีความพร้อม คือ หากบุคคลเกิดความชอบความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลก็จะเกิดความพร้อมในการทำสิ่งนั้นๆ แต่หากบุคคลไม่มีความสนใจ ความชอบในสิ่งใด ก็จะไม่เกิดความพร้อมในสิ่งนั้นๆ

1.3 ความหมายความพร้อมทางอาชีพ

นิรุติ ทองสอดแสง (2545, น.17) ให้ความหมายความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง สภาวะหรือเงื่อนไขของบุคคลที่จะช่วยให้บุคคลได้รับผลประโยชน์ จากการเรียนรู้กิจกรรมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ โดยขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะทางอาชีพ การได้รับการฝึกฝนกิจกรรมเป็นผลทำให้บุคคลเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การมีอิสระในการเลือกอาชีพ เข้าใจกระบวนการเลือกอาชีพ รู้จักตนเอง มีการตั้งเป้าหมาย วางแผนและแก้ไขปัญหาทางอาชีพ และควรได้รับการปลูกฝังก่อนที่จะทำงานหรือประกอบอาชีพนั้นๆ

Crites (1981 อ้างถึงใน นิรุติ ทองสอดแสง, 2545, น.16)ให้ความหมายของความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง การมีวุฒิภาวะทางด้านทัศนคติต่ออาชีพ และการประเมินความสามารถทางอาชีพในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพราะถ้ามีมากเท่าใด ย่อมทำให้การเลือกอาชีพและการตัดสินใจของบุคคลเป็นจริงมากขึ้นเท่านั้น ถ้าบุคคลมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพียงพอ จะทำให้เกิดการเลือกอาชีพอยู่บนพื้นฐานของความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งเกิดจากการได้รับข้อมูลทางอาชีพ และการได้รับการฝึกฝนให้มีประสบการณ์ในการทำงาน

ความพร้อมทางอาชีพข้างต้น กล่าวได้ว่า ความพร้อมทางอาชีพ คือ ความพร้อมของบุคคลในด้านการประกอบอาชีพ ให้มีความเหมาะสมกับตนเองจนสามารถประสบความสำเร็จ และเกิดเป็นประสบการณ์ในการกระทำสิ่งนั้นๆ

1.4 การประเมินความสามารถทางอาชีพ

Crites (1981 อ้างถึงใน ลออ สมใจ, 2556, น.9)กล่าวถึง วุฒิภาวะด้านอาชีพ และองค์ประกอบในด้านทัศนคติในการเลือกอาชีพ และองค์ประกอบในด้านความสามารถในการเลือกอาชีพ ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านทัศนคติในการเลือกอาชีพ (Career choice attitudes) มีดังนี้

1.1 แนวโน้มในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Orientation to career decision) คือ มีความรู้เกี่ยวกับตนเองและอาชีพ และมีความเข้าใจในกระบวนการวางแผนการเลือกอาชีพ

1.2 ส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Involvement in career decision making) คือ การที่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง

1.3 การมีอิสระในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Independence in career decision making) คือ การตัดสินใจเลือกอาชีพที่ไม่คล้อยตามผู้อื่น โดยสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตนเอง

1.4 การตัดสินใจเลือกอาชีพ (Decisiveness in career decision Taking) คือ การรู้จักตนเอง รู้จักความถนัด เกี่ยวกับโลกของงานและอาชีพเป็นอย่างดี

1.5 ความยืดหยุ่นในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Compromise in decision making) คือ สามารถปรับเปลี่ยนการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

2) องค์ประกอบด้านความสามารถในการเลือกอาชีพ (Career choice Competencies) มีดังนี้

2.1 การประเมินตนเอง (Self - appraisal) คือ รู้ถึงจุดเด่น ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และรู้เท่าทันสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

2.2 การมีจุดมุ่งหมายด้านอาชีพ (Goal selection) คือ สามารถนำความถนัดของตนเอง และข้อมูลทางด้านอาชีพ มาวางแผนในการเข้าสู่อาชีพ

2.3 การวางแผนอาชีพ (Planning) คือ บุคคลสามารถวางแผน ระยะสั้น และระยะยาวเกี่ยวกับอาชีพ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

2.4 การรับรู้ข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational information) คือ มีข้อมูลอาชีพ เช่น รายได้ ลักษณะงาน ความก้าวหน้าทางอาชีพ ความต้องการอาชีพของตลาดแรงงาน เป็นต้น

2.5 การแก้ปัญหาทางอาชีพ (Problem Solving) คือ บุคคลสามารถนำข้อมูลด้านต่างๆ ของตนเอง และข้อมูลทางอาชีพ มาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านอาชีพ

2. เอกสารเกี่ยวกับอาชีพ

2.1 ความหมายของอาชีพ

กรมการจัดหางาน (2561a, น.15) ได้ให้ความหมายอาชีพว่า เป็นการทำกิจกรรมการทำงาน ที่ไม่เป็นโทษแก่ตนเองและสังคม โดยมีความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการแตกต่างกันไป และมีรายได้ตอบแทน

กุลธิดา สืบขวาน (2553, น. 23) ให้ความหมายอาชีพว่า เป็นเสมือนส่วนหนึ่งของชีวิตที่ชีวิตไม่อาจแยกออกจากพัฒนาการด้านอื่นๆ ของชีวิตได้ เพราะอาชีพเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้แสดงตัวตน แสดงความหวัง ความใฝ่ฝันของตนเองและตอบสนองความต้องการทางใจของบุคคลสามารถบ่งชี้สภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งถ้ามีการวางแผนเลือกอาชีพที่ดีก็ย่อมเท่ากับว่า ได้มีการวางแผนที่ดีเช่นกัน

สุพรรณา จงประเสริฐพร (2540) ให้ความหมายอาชีพว่า เป็นวิถีทางที่ได้มาซึ่งค่าตอบแทนเพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของร่างกายและยังสนองความต้องการทางจิตใจและสังคม

จากที่กล่าวมา อาชีพ หมายถึง การทำกิจกรรมการประกอบอาชีพตามความรู้ ทักษะ หรือตามความถนัดของตนเอง ในการการตอบสนองความต้องการ ในด้านการมีรายได้หรือมีงานทำ

2.2 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

Frank Parsons (อ้างถึงใน กรมการจัดหางาน, 2561b, น.7) บิดาแห่งการแนะแนวอาชีพ กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) คือ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้บุคคลมีงานทำ โดยเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน โดยมุ่งหวังพัฒนาการรับรู้โลกอาชีพ ซึ่งทำให้สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ การแนะแนวอาชีพจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ส่งผลทำให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ ได้อย่างเหมาะสมกับความถนัด ความรู้ความสามารถ สภาวะทางเศรษฐกิจ ตลอดจนค่านิยมของสังคม

กรมการจัดหางาน (2561a, น.21) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยให้ผู้รับการแนะแนวได้รู้จักโลกอาชีพ เนื่องจากการแนะแนวอาชีพคือ การให้ข้อมูลการแนะแนว แนะนำ หรือการให้คำปรึกษา การแนะแนวเป็นการให้ข้อมูลในเรื่องข้อมูลด้านอาชีพ สถิติและการคาดการณ์ภาวะตลาดแรงงาน มักเรียกว่า ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการแนะแนวอาชีพประกอบด้วย 2 ลักษณะ ได้แก่

1) การนิเทศข้อมูลอาชีพ (VOCATION ORIENTATION) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน ข้อมูลอาชีพ และให้คำแนะนำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะของการสื่อสารแบบ “ทางเดียว” เป็นการให้ข้อมูลอาชีพและการจ้างงานแก่กลุ่มเป้าหมาย

2) การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ (VOCATIONAL COUNSELLING) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน ข้อมูลอาชีพ และให้คำแนะนำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการสื่อสารในลักษณะ “สองทาง” มีการถามคำถามปรึกษาหารือ ตอบคำถาม การแนะนำของผู้ให้ปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา

สมคิด กอมนี (2559, น.107) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพคือ กระบวนการที่เอื้อต่อการให้ความช่วยเหลือบุคคล ให้รู้จักตนเองรู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ เตรียมตัวประกอบอาชีพ การเรียนรู้ความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้ และการปรับตัวในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

Super (1973 อ้างถึงใน สมคิด กอมนี, 2559, น.107) ให้ความหมายการแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีความสำเร็จและมีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ

จากที่กล่าวมา ความหมายของการแนะแนวอาชีพ หมายถึง กิจกรรมหรือการแนะแนวข้อมูลให้ความรู้ด้านอาชีพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางอาชีพ จากการให้บริการหรือกิจกรรมความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

2.3 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

Gibson and Mitchell (1986 อ้างถึงใน สมคิด กอมนี, 2559, น.107)ได้ให้ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพว่าการแนะแนวอาชีพว่า มีความสำคัญเพราะการแนะแนวอาชีพช่วยให้การตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง และส่งผลต่อส่วนรวมดังนี้

- 1) มีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านอาชีพอย่างสมวัยของนักเรียน
- 2) มีความสำคัญต่อการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพของนักเรียน
- 3) มีความสำคัญต่อประเทศเพราะ การที่นักเรียนส่วนใหญ่ที่จะเติบโตเป็นประชากรของประเทศ ถ้านักเรียนหรือประชากรโดยส่วนใหญ่ของประเทศ ได้เข้าสู่อาชีพและประกอบอาชีพตามที่แต่ละบุคคลได้ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสมกับผลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ ไม่เพียงแต่จะตอบสนองให้ประชากรมีรายได้ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆที่จะนำไปแสวงหาปัจจัย 4 และ การศึกษาที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพของประชากรยังตอบสนองความต้องการในด้านการได้รับความมั่นคง ความปลอดภัย การได้รับการยกย่องและเป็นความความสำเร็จ นอกจากนี้การประกอบอาชีพไม่ใช่แค่จะสนองตอบความต้องการด้านร่างกายจิตใจ และสังคม ผู้ที่ประกอบอาชีพที่มั่นคงจะส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวมีคุณภาพ และยังนำประเทศไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ

ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ คือ การที่จะช่วยให้นักเรียนนั้นๆ มีแนวทางที่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ และ เกิดความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้

2.4 ทฤษฎีอาชีพ

2.4.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ของ กินซ์เบิร์ก

Ginzberg (1971 อ้างถึงใน หนึ่งฤทัย กุระเสถียร, 2548, น.46-47) แบ่งพัฒนาการทางอาชีพของบุคคล 3 เป็นระยะ คือ

- 1) ระยะเพ้อฝัน (Fantasy Period) อยู่ในช่วงอายุก่อน 11 ปี ในระยะนี้เป็น การเลือกตามที่ตนเองต้องการเพียงด้านเดียว จะมีความคิดเกี่ยวกับอาชีพออกมาในรูปของ

ความต้องการ ระยะนี้เด็กยังไม่มีความสามารถในการประเมินขีดความสามารถของตนเอง ยังไม่ทราบถึงโอกาสที่เป็นไปได้ และขอบเขตของความจริงและข้อจำกัดต่างๆ เป็นการเลือกที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและ ประสบการณ์ เป็นช่วงที่เด็กเริ่มที่จะพัฒนาเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับงาน

2) ระยะที่ไม่ตกลงเลือกอาชีพที่แน่นอน (Tentative Period) อายุระหว่าง 11-17 ปี เด็กจะเรียนรู้กว้างมากขึ้น เด็กเริ่มรู้สึกและยอมรับว่า เขาชอบที่จะทำกิจกรรมบางประเภทได้ดี ให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยการเลือกพิจารณาอาชีพในระยะนี้เป็นการเลือกที่พิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถ และ ค่านิยมของตน แบ่งออกเป็น 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การเลือกอาชีพโดยคำนึงความสนใจ (Interest Stage) อายุระหว่าง 11-12 ปี เริ่มคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพจากความชอบของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความสามารถ และส่วนมากจะสัมพันธ์กับความต้องการหรือจินตนาการในความคิดเพ้อฝัน (Fantasy Period)

ขั้นที่ 2 การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง (Capacity Stage) ในช่วงอายุระหว่าง 13-14 ปี เด็กจะเริ่มประเมินความสามารถของตนเอง และพิจารณาเลือกอาชีพโดยใช้ความสามารถของตน

ขั้นที่ 3 การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงค่านิยม (Value Stage) ในช่วงระหว่าง 15-16 ปี เด็กระยะนี้จะพิจารณาจากค่านิยมของตนเอง โดยเริ่มสังเกตว่าอะไรสำคัญ และต้องการอะไรในชีวิต

ขั้นที่ 4 ระยะของการเปลี่ยนแปลง (Transition Stage) เด็กทุกคนจะสุขุมขึ้น พิจารณาสິงต่างๆ จากข้อเท็จจริง ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนเอง ตระหนักได้ว่าการตัดสินใจของเขาจะเป็นผลต่อเนื่องไปในอนาคตและสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

3) ระยะของความเป็นจริง (Realistic Period) ช่วงอายุ 17 ปี จนถึงวัยผู้ใหญ่ ระยะนี้บุคคลจะพิจารณาเลือกอาชีพโดยพิจารณาอาชีพประกอบกับสภาพความเป็นจริง

2.4.2 ทฤษฎีพัฒนาการอาชีพของ Super

นันทา สุรักษา (2548, น.12-15) สรุปว่าการแนะแนวอาชีพ จัดเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้คือ

1) **ขั้นการเจริญเติบโต** คือขั้นในการเจริญเติบโต ทางร่างกายและจิตใจ โดยอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง อายุ 14-15 ปี มนุษย์ได้พัฒนาทัศนคติ ความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมองสิ่งต่างๆ มีการแบ่งออกเป็นย่อยๆ 4 ข้อ ดังนี้

1.1 **ขั้นก่อตัวอาชีพ** อยู่ในช่วง 3 ปี มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในด้านร่างกาย

1.2 **ขั้นเพื่อฝัน** อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 4 ถึง 10 ปี เด็กจะมีการพัฒนาเกี่ยวกับจินตนาการด้านอาชีพตามความชอบของตนเอง

1.3 **ขั้นสนใจ** อยู่ในช่วงระหว่าง 11 ถึง 20 ปี เด็กเริ่มสนใจเรื่องอาชีพ และจะนำความถนัด ความสนใจของตนเองเข้ามาเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

1.4 **ขั้นพิจารณาความสามารถ** อยู่ในช่วงระหว่าง อายุ 13 ถึง 14 ปี จะให้ความสำคัญและทราบถึงความถนัดความสามารถของตนเอง เพื่อจะนำมาประกอบการพิจารณาในด้านอาชีพ

2) **ขั้นการสำรวจ** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 ถึง 24 ปี จะมีการสำรวจตนเองและสำรวจอาชีพ ให้ความสำคัญกับการหาประสบการณ์และหาข้อมูลผ่านกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน มาเพื่อพัฒนาตนเอง ในขั้นนี้แบ่งออกเป็นชั้นย่อยๆ 3 ชั้น

2.1 **ขั้นพิจารณา** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 ถึง 17 ปี มีการพิจารณาความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ความต้องการ ของตนเอง โดยยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.2 **ขั้นการเปลี่ยนแปลง** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18 ถึง 21 ปี มีการพิจารณาในการเลือกอาชีพ จากความเป็นจริง เช่น ความถนัดของตนเอง พิจารณาโอกาสด้านการศึกษา โอกาสในด้านการประกอบอาชีพ จะเริ่มมีการฝึกทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ หรือ การศึกษาต่อเฉพาะด้าน

2.3 **ขั้นทดลอง** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 22 ถึง 24 ปี จะเริ่มมีการทดลองในการประกอบอาชีพ หรือปฏิบัติงานจริง

3) **ขั้นอาชีพ** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 ถึง 44 ปี จะเริ่มประกอบอาชีพที่มั่นคง เมื่อได้พบกับงานหรืออาชีพที่เหมาะสมและอาจจะมีการพิจารณาเปลี่ยนงานหรืออาชีพในช่วงแรกๆ ที่พบว่าไม่เหมาะกับตนเอง สามารถแบ่งเป็น 2 ชั้น

3.1 **ขั้นทดลองปฏิบัติงาน (Trial Substage)** อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 ถึง 44 ปี มนุษย์เริ่มทำงานและประกอบอาชีพที่มั่นคง และได้พบกับงานหรืออาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3.2 ขั้นประกอบอาชีพถาวร อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31 ปี ถึง 44 ปี เมื่อมนุษย์จะประกอบอาชีพที่มั่นคงแล้วจะหาความก้าวหน้าในอาชีพ และเป็นช่วงของการสร้างความมั่นคงของอาชีพ

4) ขั้นรักษาความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 45 ถึง 65 ปี มนุษย์มีความมั่นคงในอาชีพ สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพของตนเอง

5) ขั้นเสื่อมถอย อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป ความสามารถในการประกอบอาชีพลดลง ซึ่งอยู่ในวัยชราร่างกายและความสามารถในการทำงานเสื่อมคุณภาพลง สามารถแบ่งออกเป็นขั้นย่อยๆ ได้ 2 ขั้น

5.1 ขั้นเริ่มลดประสิทธิภาพ ในช่วงอายุ 60 ปี ถึง 70 ปี ความสามารถด้านต่างๆ จะลดประสิทธิภาพ รวมไปถึงความสามารถในการประกอบอาชีพและการทำงานซึ่งเข้าสู่ช่วงปลดเกษียณ

5.2 ขั้นเลิกประกอบอาชีพอยู่ในช่วงอายุ 70 ปี ขึ้นไป มนุษย์ใช้ชีวิตขั้นปลายจะต้องการการพักผ่อน และไม่ประกอบอาชีพ

2.4.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland

Holland (1973 อ้างถึงใน กุลธิดา สีบัวบาน, 2553, น.30)กล่าวว่า การเลือกอาชีพของบุคคล คือ การแสดงออกทางบุคลิกภาพของบุคคล โดยเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความสนใจของบุคคล คือ การสำรวจบุคลิกภาพ และบุคคลที่ทำงานในอาชีพหนึ่ง ๆ จะมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน มีความมั่นคง และการประสบความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลและสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงาน ซึ่งได้กำหนดลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจในอาชีพต่างๆ ออกเป็น 6 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) บุคลิกภาพอาชีพประเภทช่างฝีมือ (Realistic) บุคคลกลุ่มนี้ชอบอาชีพประเภทช่างฝีมือและทำงานกลางแจ้ง มีลักษณะซื่อสัตย์ หัวข้อเปิดเผย จริงจัง แข็งแรง เป็นธรรมชาติ พากเพียร เสมอต้นเสมอปลาย ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างประปา เป็นต้น

2) บุคลิกภาพอาชีพประเภทวิทยาศาสตร์(Investigative) บุคคลกลุ่มนี้จะมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีความสามารถด้านคำนวณ และ วิทยาศาสตร์ มีลักษณะชอบวิเคราะห์ รอบรู้ ใฝ่รู้ รักอิสระ ฉลาด มีเหตุผล แต่ขาดความสามารถด้านการเป็นผู้นำ ได้แก่ นักชีววิทยา นักอุตุนิยมวิทยา นักฟิสิกส์ นักเคมี เป็นต้น

3) บุคลิกภาพอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความสามารถด้านการสอนมีความ

รับผิดชอบต่อสังคม รู้กาลเทศะ จูงใจคนเก่ง ได้แก่ ครู นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ เป็นต้น

4) บุคลิกภาพอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถทางด้านงานสารบัญ การคำนวณ งานธุรกิจ มีความยุติธรรม ไม่ยึดหยุ่น อ่อนน้อม คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ ไม่มีจินตนาการ ได้แก่ นักบัญชี เลขานุการ เป็นต้น

5) บุคลิกภาพอาชีพประเภทค้าขาย(Enterprising) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถด้านการเป็นผู้นำการโต้แย้ง น่าเชื่อถือ เปิดใจ มองโลกในแง่ดี สนุกสนาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมง่าย ได้แก่ พ่อค้า นักธุรกิจ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นักจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น

6) บุคลิกภาพอาชีพประเภทศิลปินดนตรีและวรรณกรรม(Artistic) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถด้านดนตรี ศิลปะ การละคร ภาษา เจ้าอารมณ์มีความคิดริเริ่มเพื่อฝัน รักอิสระ ไม่ชอบเลียนแบบ ได้แก่ นักดนตรีนักประพันธ์นักโฆษณานักร้อง เป็นต้น

2.4.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531) กล่าวถึง ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์ ไว้ดังต่อไปนี้

1) การเลือกอาชีพต้องมีเงื่อนไขจำเป็น 3 ประการ

a. การมีอาชีพให้เลือก บุคคลควรมีอาชีพให้เพื่อเป็นตัวเลือกสองอาชีพหรือหลากหลาย หากไม่มีทางเลือกก็จะไม่สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

b. การมีแรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ บุคคลต้องมีแรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพแรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ

c. การมีอิสระต่อการเลือกอาชีพ บุคคลควรมีอิสระในการเลือกประกอบอาชีพที่หากถูกกำหนดให้ประกอบอาชีพที่ไม่สนใจ ก็จะไม่สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

2) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

a. การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับความเป็นจริงมากที่สุด และแสดงให้เห็นว่าอาชีพใดเหมาะสมกับตนเอง

b. ความชอบต่ออาชีพ ได้แก่ ความประสงค์ หรืออยากหรือชอบที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ

c. ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมุ่งหวังว่าตนเองจะประกอบอาชีพอะไร โดยสอดคล้องกับความตั้งใจของตนเอง

d. ความสนใจอาชีพ จะขึ้นอยู่กับความเป็นจริงของบุคคล เพราะ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ มีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพนั้นๆ

3) พัฒนาการของการเลือกอาชีพ

a. การเลือกอาชีพเป็นการแบ่งออกเป็นขั้นย่อยๆ แต่อาจจะไม่ต่อเนื่องกันทั้งหมด เพราะ มีความไม่ต่อเนื่องเกิดขึ้นในอายุระหว่าง 4-16 ปี ซึ่งเด็กจะตัดสินใจไม่ได้ และไม่สามารถมองเห็นความแตกต่างของทางเลือกในการเลือกอาชีพได้

b. หลังอายุ 16 ปี จะมีการเลือกอาชีพจะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกอาชีพนั้นจะ สอดคล้องกับ ความชอบ ความมุ่งหวัง และความสนใจ

c. มีลำดับขั้นในกระบวนการเลือกอาชีพ เริ่มเมื่ออายุ 9 ขวบ ถึงอายุ 13 ปี อยู่ในช่วงเพื่อฝัน และจะเกิดความคิดในการเลือกอาชีพ และมีการเลือกอาชีพที่เจาะจงมากในช่วง 18-21 ปี

3.กิจกรรมแนะแนว

3.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งต่างๆรอบตัว มีความสามารถในการคิดตัดสินใจและสามารถแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆได้ มีการวางแผนในด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้สอนได้รู้จักและเข้าใจนักเรียน อีกทั้งช่วยให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการดูแลและส่งเสริมนักเรียน

ไพศาล อันประเสริฐ (2551) กล่าวว่า กิจกรรมที่ครูจะทำให้นักเรียนได้รู้จัก เข้าใจตนเอง และผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา รู้วิธีการแสวงหา และใช้ข้อมูล ข่าวสารทั้ง 3 ขอบข่ายของแนะแนว คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว สังคม ให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยใช้กระบวนการสอนแบบบูรณาการ นำเอาเนื้อหาต่างๆ มาประยุกต์ใช้การใช้ หรือ ใช้กระบวนการกลุ่ม ให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ซึ่งการสอนในลักษณะนี้ครูมีบทบาท เอื้ออำนวย (Facilitator) มีหน้าที่จัดเตรียมประสบการณ์ในการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงกิจกรรม เพื่อเอื้อให้เกิดประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ ด้วยตนเองตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จากหลักการดังกล่าว อาจเรียกการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วย กระบวนการกลุ่มว่าเป็นการสอนกิจกรรมแนะแนวแบบ “จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ” (Structured Experience)

เรียบ ศรีทอง (2557) กล่าวถึง กิจกรรมแนะแนวว่า เป็นการประมวลการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ตามหลักวิธีการและเทคนิคทางจิตวิทยาและการแนะแนว โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาตน ส่งเสริมพัฒนาป้องกันกับความเสี่ยงต่างๆรวมทั้งการแก้ปัญหาที่ตนเผชิญอยู่ในขอบข่ายด้านส่วนตัวและสังคมและต่อยอดทางการศึกษาและอาชีพ

จากที่กล่าวมา กิจกรรมแนะแนว หมายถึง การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้ด้านการศึกษา ส่วนตัวสังคม และอาชีพ รวมไปถึงการมีที่ความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหา และตัดสินใจอย่างเหมาะสม

3.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) สรุปว่า ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนวส่งผลกับผู้เรียนในระบบการเรียนรู้ตามที่พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้เป็นกิจกรรมสำคัญในหลักสูตรโดยให้กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมมีความจำเป็นในทุกระดับชั้น โดยได้กำหนดให้จัดกิจกรรมระดับประถมศึกษา 60 ชั่วโมง/ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 45 ชั่วโมง/ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีระยะเวลาจัดกิจกรรมแนะแนวปีละ 60 ชั่วโมง โดยมุ่งให้จัดกิจกรรมแนะแนวเสริมสร้างกระบวนการคิดและทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิด แรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและจิตใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจชีวิต ความสนใจใฝ่ รู้ตลอดจน การวางแผนชีวิต และอาชีพในอนาคต รวมถึงกิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และกระบวนการให้บริการแนะแนว ซึ่งอยู่ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2559) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมในการเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษา เนื่องจากการในปัจจุบันมีการแข่งขันด้านวิชาการสูง ส่งผลทำให้ผู้เรียนและผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา รวมถึงการเรียนที่มุ่งเน้นในทางสาขาที่มีความต้องการในตลาดแรงงาน ดังนั้น การเลือกคณะและสาขาการเรียน ที่เหมาะสมกับตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ กิจกรรมแนะแนวจึงเป็นกิจกรรมที่พัฒนาเยาวชนให้สามารถมีทักษะทางด้านการคิด และทักษะในด้านการทำงาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับอาชีพในอนาคต

ชลลดา พันธุ์เนตร (2561, น.22) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดกิจกรรมแนะแนว เมื่อพิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ทั้งทางด้านส่วนตัวสังคม การศึกษา

และพัฒนากิจการทางอาชีพ ทำให้การจัดกิจกรรมแนะแนวมีส่วนช่วยในการส่งเสริม ให้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดบริการแนะแนว การใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาในการแนะแนว การให้คำปรึกษา การเสริมสร้างทักษะชีวิต ต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจตนเองในหลายๆ ด้าน สามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิต การวางแผนศึกษาต่อและการเตรียมตัวในการประกอบอาชีพได้ในอนาคตได้

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวมานั้น กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง เป็นการช่วยพัฒนา ส่งเสริม ผู้เรียนให้เหมาะสมกับ ความถนัด ความสามารถ เพื่อการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

3.3 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2557) กล่าวถึง ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว 3 ขอบข่าย คือ

1) ด้านการศึกษา มีการพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพในด้านการศึกษา สามารถแสวงหาข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนทางการเรียน หรือการศึกษาต่ออย่างเหมาะสม โดยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) ด้านอาชีพ ได้รู้และเข้าใจโลกของการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต สามารถวางแผน และมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

3) ด้านส่วนตัวและสังคม มีทักษะชีวิต มีวุฒิภาวะ มีเจตคติที่ดี รู้จักและเข้าใจรัก และเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

กรมวิชาการ (2544) ได้ระบุขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพในด้านการศึกษา สามารถนำเอาข้อมูลต่างๆ มาวางแผนการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับตนเอง ผ่านเทคนิค วิธีการและทักษะต่างๆ ในด้านการศึกษา

2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง ในทุกด้าน รู้จักความถนัดและสนใจของตนเอง รู้โลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย พื้นฐาน มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาชีพ

3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนว

ชลลดา พันธุ์เนตร (2561, น.30) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวอาชีพมีหลายลักษณะ ทั้งกิจกรรมในและนอกห้องเรียน ในลักษณะของโครงการพิเศษหรือกิจกรรมเสริมพิเศษ โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่างกัน กิจกรรมบางลักษณะเป็นการจัดที่มุ่งให้ผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวนหนึ่งมาร่วมทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลหลายประการ กิจกรรมบางลักษณะ อาจจะจัดเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ซึ่งผู้แนะแนวควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความพร้อมของผู้ให้บริการ เหมาะสมกับการลงทุนลงแรง เหมาะสมกับการมุ่งให้เกิดประสบการณ์สูงสุดแก่ผู้รับบริการที่พัฒนาทั้งทักษะทางกายและการคิด

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กำหนดแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวดังนี้

- 1) การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการ รวมถึงลักษณะของผู้เรียน
- 2) การวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญ ประกอบด้วย ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
- 3) การกำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยให้ความสำคัญโดยความร่วมมือของครู ผู้ปกครองและผู้เรียน ในเรื่องความต้องการ ความสนใจ ลักษณะของผู้เรียน และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา
- 4) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นขั้นปีและระดับการศึกษา
- 5) การออกแบบจัดกิจกรรมแนะแนว มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม กระบวนการดำเนินกิจกรรม ร่องรอยหลักฐาน การทำกิจกรรมและการประเมินผล
- 6) การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นรายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย ชื่อ กิจกรรมจุดประสงค์ เวลา สื่ออุปกรณ์ เนื้อหาสาระ วิธีดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล การเรียนรู้
- 7) การดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมและการประเมินผล

8) การประเมินและสรุปผล ตามเนื้อหาข้างต้นแนวการจัดกิจกรรมแนะแนวที่กำหนดไว้ก็เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ ตัวผู้เรียน ซึ่งจะได้รับการแนะแนวอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ ผู้เรียน มีส่วนร่วมและมีใจรักที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนค้นพบตนเอง โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่เน้นเนื้อหาด้านวิชาการและเป็นกิจกรรมที่สามารถวัด และประเมินผลได้จริง

เรียบ ศรีทอง (2557) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเองในการพัฒนาตนเองเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น ได้แก่ ความรู้ พฤติกรรมในด้านเจตคติ หรือจิตใจ ความรู้สึก ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่สำคัญ ได้อาศัยหลักการที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ในการพัฒนาความสามารถ ได้แก่

1) จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว กิจกรรมแนะแนวเป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิต เพื่อมุ่งเน้นให้ตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการตามธรรมชาติ ตามหลักพัฒนาการ ของผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะชีวิต

2) หลักสูตรสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนในการตอบสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นพัฒนาผู้เรียน เพื่อผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเป็นของเยาวชนที่ดีต่อไป

3.5 เทคนิคที่ใช้ในจัดกิจกรรมแนะแนว

ทิตนา แหมมณี (2551) กล่าวถึง เทคนิคทางจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

3.5.1. การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) คือ การจัดกลุ่มเอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยให้นักเรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อมูลความคิดเห็น และ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เหมาะสม

3.5.2. การบรรยาย (Lecture) คือ ครูบรรยาย บอกเล่า เรื่องราวต่างๆให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ โดยมีสื่อหรือกิจกรรมประกอบการบรรยายอธิบายเนื้อหาสาระ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน

3.5.3. การใช้กรณีตัวอย่าง (Case) คือ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของเรื่องนั้นๆ โดยการให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้น จากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น และร่วมกับอภิปราย โดยข้อมูลอภิปรายจะทำ เป็นวิธีการช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การเผชิญและแก้ปัญหา เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น

3.5.4. การทดลอง (Experimental) คือ การมีส่วนร่วมของระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยครูให้เป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้นักเรียนตามขั้นตอน โดยการใช้วัสดุอุปกรณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลจากความสามารถหรือการทดลองของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการทดลอง

3.5.5. การสาธิต (Demonstration) คือ การให้นักเรียนได้ซักถามอภิปรายและสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกต การสาธิต แสดงตัวอย่างให้นักเรียนได้เห็นในการปฏิบัติอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นการปฏิบัติจริงด้วยตนเองส่งผลทำให้เกิดการเรียนรู้

3.5.6. การใช้เกม (Game) คือ การเล่นเกมที่มีกติกา ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ได้รับประสบการณ์ตรงและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยการอธิบายวิธีการเล่นและผลสรุปการเล่นเกม พร้อมทั้งสอดแทรกเนื้อหาอื่นๆเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวถึง การออกแบบกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ว่าต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการตามวัยและลักษณะความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนโดยเลือกเทคนิคต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม เทคนิคการเรียนรู้ที่ดีมักมีความน่าสนใจจึงให้เข้าร่วมปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง ความเข้าใจ เชื้อต่อ การค้นพบข้อมูลใหม่ ส่งเสริมความกระตือรือร้น ช่วยฝึกความสามารถ เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเสริมสร้างอารมณ์พัฒนาความคิดและสติปัญญา เทคนิคการเรียนรู้ ที่เหมาะสมอาจช่วยเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจใช้เทคนิคบางอย่างร่วมกัน ดังตัวอย่างเทคนิคการเรียนรู้ต่าง ๆ ทางการศึกษาและจิตวิทยาที่อาจใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เช่น

1) การอภิปราย เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่เรียนรู้หรือสิ่งที่เผชิญ อยู่ในประเด็นต่าง ๆ อย่างอิสระ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การถ่ายทอดความคิดและการนำเสนอความคิดที่หลากหลาย

2) การอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มที่ร่วมอภิปรายในแง่มุมที่แตกต่างกันอย่างอิสระ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการ

การคิดวิเคราะห์ การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การถ่ายทอดความคิด การเปรียบเทียบหรือเชื่อมโยงความคิด

3) การเล่นเกม เพื่อให้นักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่มีกติกาท้าทายความอยากรู้อยากลอง ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การกล้าลอง การผ่อนคลายอารมณ์

4) การสืบค้นด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนสืบค้น แสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจหรือสร้างองค์ความรู้ ส่งผลให้นักเรียนฝึกทักษะสังเกตการรวบรวมข้อมูลการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

5) การแสดงบทบาท เพื่อให้นักเรียนทดลองรวมบทบาทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิต แล้วสะท้อนความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของตน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ความคิด ความรู้สึกของตนและคนอื่น การเข้าใจและยอมรับผู้อื่น

6) บทสนทนา เพื่อให้นักเรียนได้กำหนดบทสนทนาของบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และการสรุปความคิด

7) การฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนได้ใช้แบบฝึกที่กำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจน เช่น การฝึกทักษะ การสื่อสารสร้างสรรค์ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถตามเป้าประสงค์

8) การใช้เครื่องมือ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน หรือ แบบทดสอบที่ได้จัดทำอย่างมีเป้าหมายและอ้างอิงแนวคิดที่น่าเชื่อถือได้ สามารถประเมินตนเองด้านต่าง ๆ ประกอบความเข้าใจตนเอง

9) การวาดภาพ เพื่อให้นักเรียนสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ให้ถ่ายทอดจินตนาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตน ส่งผลให้นักเรียนมีการบำบัดด้วยศิลปะ สามารถถ่ายทอดความคิด หรือจินตนาการออกมาการผ่อนคลาย

10) การเล่าเรื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อตนและผู้อื่น ใช้โอกาสเอื้อประโยชน์ทางความคิดหรือตัวอย่างอันดีแก่ผู้อื่น

11) การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ เพื่อให้นักเรียนเลือกตัวแบบที่ดีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้สังเกต สามารถสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้

12) การเรียนรู้ชีวิต เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการร่วมในวิถีชีวิต จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในสถานการณ์จริงโดยมีเวลาต่อเนื่องกันใช้ชีวิตร่วมด้วยกับ

แหล่งเรียนรู้นั้น สามารถสังเกตมีความเข้าใจอย่างแท้จริงมีเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียนรู้ การทดลองงาน จัดหาโอกาส สถานปฏิบัติงานหรือสถานประกอบการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้ชำนาญการโดยจะสามารถพัฒนาทักษะการทำงานและเรียนรู้ลักษณะของงานได้

13) การแสดงผล โดยการเรียนรู้ทางอาชีพด้วย Portfolios จัดให้มีการแสดงผลการเรียนรู้ด้านอาชีพที่สนใจโดยในระยะใดระยะหนึ่ง โดยถ่ายทอดลง Portfolios ซึ่งสามารถรายงานผลงานพัฒนาทางด้านอาชีพที่ตนสนใจผ่านการเรียนรู้เพิ่มความชำนาญ แสดงว่าตนมีศักยภาพระดับหนึ่ง

14) การใช้สถานการณ์จำลอง โดยการจำลองสถานการณ์จำลองเพื่อเรียนรู้ด้านใดด้านหนึ่งในห้องเรียน เพื่อฝึกความกล้าแสดงออก ฝึกความเชื่อมั่นในตนเองนำไปสู่การเห็นคุณค่าแห่งตน

15) ท่องโลกอาชีพ โดยจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานที่ที่มีบุคคลผู้ทำงานหลากหลายอาชีพเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของบุคคลผู้มีอาชีพหลากหลายมีเจตคติที่ดีทางอาชีพเปิดตลาดความคิด โดยจัดโอกาสให้ผู้เรียนใช้พื้นที่ในโรงเรียนแสดงความคิดตามจุดประสงค์เป็นกลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มเดินชมผลงานที่มีเจ้าของแนะนำแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกวางแผนจัดการรับและให้ Feedback อย่างสร้างสรรค์

16) นิทานสอนใจ โดยเลือกนิทานที่ตัวละครมีพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบที่ดี เพื่อฝึกคิดวิเคราะห์และได้แรงบันดาลใจในการฝึกพัฒนาพฤติกรรมของตน

17) การใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ โดยอ้างอิงคลิปเรื่องราวต่าง ๆ หรือใช้ข่าวสารที่เผยแพร่ในที่สาธารณะ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถคิดวิเคราะห์สามารถสืบค้นหาสาเหตุ

18) การเข้าค่ายเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมการฝึกพัฒนาความสามารถด้านพัฒนาบุคลิกภาพ หรือฝึกทักษะการเรียนรู้หรือทักษะอาชีพในระยะเวลาหนึ่งเพื่อสามารถพัฒนาทักษะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

19) การจัดศูนย์การเรียนรู้ทางอาชีพต่าง ๆ โดยมีการจัดจำลองสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าเรียนรู้ลักษณะทางอาชีพต่าง ๆ สามารถเข้าใจขอบข่ายบทบาททางอาชีพเปลี่ยนแปลงเจตคติทางอาชีพมีแรงจูงใจให้แสวงหาความรู้ทางอาชีพในสถานการณ์จริง

20) การวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยจัดสถานการณ์การสื่อสารแบบต่าง ๆ ให้มีโอกาสเผชิญด้วยตัวเอง สามารถแยกแยะเหตุ - ผล คุณ - โทษ ของการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้เลือกวิธีการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้

สุนันทา พลับแดง (2554) ได้กล่าวถึง เทคนิคและวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนว ในคาบเรียนว่า เนื่องจากลักษณะธรรมชาติของวิชาแนะแนวแตกต่างจากวิชาสามัญอื่นๆ กล่าวคือ เป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เข้าใจ ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อตนเองจากการมุ่งหมายดังกล่าว การเรียนการสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบและวิธีการที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการใช้เทคนิค และกระบวนการกลุ่มและยึดรูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น

1) การสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการสอนที่ครูเป็นผู้เตรียมการค้นคว้าในเรื่อง ที่จะสอนมาเป็นอย่างดี ครูเป็นผู้พูดบอกเล่าหรืออธิบายเนื้อหาแก่ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับ การถ่ายทอดโดยการจดบันทึก ครูเป็นผู้พูดตลอดผู้เรียนไม่ได้มีส่วนร่วม จากนั้นได้มีการ ประยุกต์ใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆ เข้ามาช่วยเพื่อนำสนใจมากขึ้น เช่น สอนการทำให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมมากขึ้น ข้อดีของการสอนแบบบรรยาย คือ สามารถสอนได้จำนวนมากโดยไม่จำกัดจำนวน ผู้เรียนสามารถปลูกฝังแนวคิดและเจตคติที่ดี เช่น ครูไม่สามารถประเมินได้อย่างทั่วถึงว่า ผู้เรียน เข้าใจหรือไม่ ทำให้ผู้เรียนขาดการให้ความสนใจในวิธีการสอนแบบนี้ตลอดเวลา การสอนแบบ บรรยายเป็นวิธีการสอนที่ครูทั่วไปนิยม โดยที่ครูมีความสามารถในการพูดการอธิบายมีทักษะ การพูดรู้จักปรับปรุงวิธีการบรรยายให้น่าสนใจแล้ววิธีการสอนแบบบรรยายจะเป็นวิธีที่ทำให้เกิด การเรียนรู้เป็นอย่างมากในตัวผู้เรียน

2) การสอนแบบตั้งคำถาม เป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดการตีความการไตร่ตรอง การถ่ายทอด ความคิดความเข้าใจ เป็นการส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและอยากสามารถนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการเรียนรู้ได้ การสอนโดยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการคิดเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนเช่นนี้ มักใช้ควบคู่กับการบรรยาย ช่วยให้เกิดการสื่อสารแบบสองทางและจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนทำให้ผู้เรียน เปลี่ยนสภาพจากการเรียนรู้แบบไม่มีส่วนร่วมมาเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมได้

3) การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง โดยผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องที่สมมุติขึ้นจากความเป็นจริงและสามารถตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น จากการแสดงบทบาทหรือยกตัวอย่าง ของครู จากนั้นร่วมกันการอภิปรายผลของคำตอบหรือข้อมูลนั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์การสอนโดยใช้ตัวอย่างนั้น ครูอาจจะใช้สื่อ เช่น กรณีเรื่องราวปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงนำมาดัดแปลงกับเรื่องที่ตนสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายกัน

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและฝึกฝนหาทางแก้ปัญหาส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ให้เหตุผลและตัดสินใจ

4) การสอนแบบระดมสมอง เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างกว้างขวาง เป็นอิสระเต็มที่ทุกคนเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้เรียนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดแนวคิดที่หลากหลายนำมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เป็นเทคนิคที่ให้ทุกคนนำความคิดของแต่ละคนออกมาให้ผู้อื่นรับรู้และมักจะใช้ในช่วงเริ่มต้นกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสร้างความคิดจำนวนมากๆ ไม่ต้องการคำตอบที่ถูกต้องทันที วิธีสอนแบบนี้จะช่วยลดความกดดันของนักเรียนส่งเสริมการแสดงออกที่อิสระการแสดงศักยภาพของนักเรียนด้วยบรรยากาศในการเรียนที่เป็นมิตร

สรุปเทคนิคที่ใช้ในการสอนกิจกรรมแนะแนว เป็นเทคนิคที่มีความหลากหลายโดยการเลือกใช้นั้นให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาในการสอนและกลุ่มผู้เรียน เช่น เทคนิคการสอนแบบระดมสมอง เทคนิคการเล่นเกมส์ เทคนิคการแสดงบทบาท เทคนิคการวาดภาพ จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า เทคนิคมีหลากหลาย ดังนั้น ควรเลือกใช้เทคนิคให้สอดคล้องและเหมาะสม เพื่อให้บรรลุผลในการสอน หรือการจัดกิจกรรมแนะแนว

3.6 ประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนว

เจษฎา บุญมาโฮม (2558) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1.1 เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้ต่อการหรือการประกอบอาชีพของนักเรียน

1.2 เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองได้รับรู้และเข้าใจสภาพของวัยรุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน

1.3 เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงบรรยากาศในการเรียนของนักเรียน เมื่อผู้ปกครองได้มีโอกาสปรึกษากับประจำชั้นหรือครูแนะแนว

2) ประโยชน์ต่อนักเรียน

2.1 เป็นการช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล และมีวิจารณญาณ

2.2 เป็นการช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจสภาพสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2.3 เป็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียน สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ได้อย่างมีความสุข

3) ประโยชน์ต่อผู้สอน

3.1 เป็นการช่วยผู้สอนให้รู้จักตัวผู้เรียนมากขึ้นผ่านกิจกรรมแนะแนว

3.2 เป็นการช่วยผู้สอนในการการดูแลนักเรียน เพื่อให้เข้าใจผู้เรียนในด้านต่างๆ มีวิธีการพัฒนาผู้เรียนและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนได้

3.3 เป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจความต้องการของผู้เรียน

4) ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

4.1 เป็นการช่วยลดปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ปัญหาผลการเรียนต่ำ ผู้เรียนไม่จบการศึกษาตามหลักสูตร เป็นต้น

4.2 เป็นการช่วยโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการสอนตามความต้องการ ความสนใจให้เหมาะสมกับนักเรียน และสอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ประโยชน์ต่อสังคม

5.1 เป็นการช่วยลดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมให้น้อยลงและเพิ่มความสุขในสังคมให้มากขึ้น

5.2 เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการดูแลตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี และให้การช่วยเหลือสังคม

5.3 ประชากรได้ดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมตามความชอบความถนัด และความสนใจของตนเองมีอาชีพมั่นคง เป็นการส่งผลให้สังคมน่าอยู่และเกิดความสงบสุข

กัลยดา ถนอมถิ่น (2553) กล่าวว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนวคือ กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีคุณค่าจากครูแนะแนวมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู สามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง มีความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง โดยเอื้อให้ครูแนะแนวได้รู้จักผู้เรียนที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างครูแนะแนว ผู้เรียน ผู้ปกครองในการพัฒนาและช่วยเหลือบุตรหลาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

กัลยดา ถนอมถิ่น (2553) ศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) นักเรียนประถมศึกษา ปีที่ 6 มีการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้านของการยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง ด้านความอดทนเมื่อเผชิญความยากลำบากในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง 2) นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครูแตกต่างกัน มีการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่า E1 / E2 เท่ากับ 69.92/ 93.75 4) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จิราภรณ์ ประเสริฐหล้า (2557) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องของพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ทำนายพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านรวมอยู่ระหว่างร้อยละ 45.1 ถึง ร้อยละ 66 2) ทำนายพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านสุขภาพร่างกายอยู่ระหว่างร้อยละ 70.8 ถึง ร้อยละ 95 4) ทำนายพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านการเตรียมตัวสอบได้ระหว่างร้อยละ 22.3 ถึง ร้อยละ 50.5 5) ทำนายพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านสภาพทางจิตใจอยู่ระหว่าง ร้อยละ 22.7 ถึง ร้อยละ 71.9

กุลธิดา สืบवान (2553, น.33-34) ทำการศึกษาลงการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพ โดยใช้แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพตามทฤษฎีของเกอแลตโดยมีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.20 และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้ 1.ขั้นระบุปัญหาได้ค่าความเชื่อมั่น 0.591 2.ขั้นรวบรวมข้อมูลได้ค่าความเชื่อมั่น 0.652 3.ขั้นรู้ทางเลือกได้ค่าความเชื่อมั่น 0.812 4.ขั้นพิจารณาข้อดี – ข้อเสียได้ค่าความเชื่อมั่น 0.838 5.ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมได้ค่าความเชื่อมั่น 0.742

หนึ่งฤทัย กุระเสถียร (2548) สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ขึ้นมาจำนวน 16 ชุด นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชลลดา พันธุ์เนตร (2561) ได้ทำการเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ทำการวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติแตกต่างกัน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพ แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติ พบว่า 1) นักเรียนที่มีระดับวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติแตกต่างกัน มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับระดับวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติที่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แพททอน ครีต และรีเบ็คก้า (Wendy P. Peter C. & Rebecca S., 2005) ที่ศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ในการพัฒนาอาชีพ ซึ่งหนึ่งในที่มีความสัมพันธ์กัน คือ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน และด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ลอเรน ซู แคท แคทลิน และพาคลาซ์ (Lauren B. Sue P. Kat K. Caitlin D. & Prakash G., 2018) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ ในโครงการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพสำหรับเยาวชน ได้ศึกษากับประชากรจำนวน 384 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อายุระหว่าง 14 และ 21 ปี จำนวน 180 คน โดยได้พัฒนาความมุ่งมั่นในตนเอง ทักษะและความรู้สำหรับสำรวจทางเลือกอาชีพการเตรียมตัวหางาน พบว่า ความพร้อมใน

อาชีพและการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพสำหรับเยาวชน มีความพร้อมด้านอาชีพเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

ริช และเบธ (Rich A. & Beth B., 2013) ได้ศึกษาแนวโน้มทางด้านอาชีพและความพร้อมของวิทยาลัยจากการประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาแห่งชาติ (NAEP) ทำการศึกษาความพร้อมในด้านการเรียนและด้านอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาการรับรู้ ความเชื่อ และวิชาการ ส่งผลทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในด้านอาชีพ และความพยายามในการจะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย มากกว่ากลุ่มควบคุม เพราะพบว่า นักเรียนที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ยังขาดเป้าหมายด้านอาชีพ

โทนิ อีวาน และมีต้า (Toni B. Ivan D. & Mirta B., 2020) ทำการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมทางอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จัดกิจกรรมจำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที โดยการวัดก่อนและหลังการทดลอง กับกลุ่มทดลองจำนวน 120 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 156 คน พบว่า กลุ่มทดลองมีอิสระในการตัดสินใจด้านอาชีพเพิ่มสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

โอลูโยมิ และไซโลมอน (Oluyomi S. & Sulaiman O., 2017) ทำการศึกษاثิทธิพลของกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพนักศึกษามหาวิทยาลัยในไนจีเรีย รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 600 คน จากมหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตภูมิรัฐศาสตร์ตะวันตกเฉียงใต้ โดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจ ที่สอบถามเกี่ยวกับ ผลของกิจกรรมแนะแนวอาชีพต่อการเลือกประกอบอาชีพ พบว่า ในด้านการตระหนักรู้ในตนเองและการรับรู้โอกาสของการประกอบอาชีพ มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ รองลงมา คือ ด้านทักษะในการตัดสินใจ และด้านทักษะการเรียนรู้ โดยกิจกรรมแนะแนวอาชีพได้ส่งเสริมความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพนักศึกษาระดับปริญญาตรีเมื่อสำเร็จการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โดยกิจกรรมแนะแนว มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1.การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.การดำเนินการวิจัย
- 4.การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.การจัดกระทำข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 ซึ่งมีจำนวน 11 โรงเรียน
จำนวนทั้งสิ้น 5,280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความพร้อมทางอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3
โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน ประคอง
กรรณสูตร, 2542, น.10) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อน +5% ได้กลุ่ม
ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 372 คน ผู้วิจัยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)
โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มได้จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนชินอรสวิทยาลย์
โรงเรียนทวีธาภิเศก และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จากนั้นทำการสุ่มห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ได้จำนวน 18 ห้องเรียน คือ โรงเรียนชินอรสวิทยาลย์ จำนวน 6 ห้องเรียน
จำนวน 107 คน โรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 163 คน และ โรงเรียน
สตรีวัดระฆัง จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 102 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
กลุ่ม 3

โรงเรียน	ห้องเรียน (ห้อง)	กลุ่มตัวอย่าง (ห้อง)	นักเรียน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชินรอสวิทยาลัย	34	6	828	107
ทวีธาภิเศก	36	6	1260	163
สตรีวังระหงษ์	24	6	790	102
รวม	95	18	2,878	372

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พ.ศ. 2563

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพโดยกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 2 เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์จากนักเรียนที่มีคะแนนการทำวัด แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ตั้งแต่ เปอเซนไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำนวน 17 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ
- 2.กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ

มีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ทำการศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางอาชีพ เพื่อนำมาสร้างแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ

1.2 ทำการรวบรวมนิยามศัพท์ ความหมายของความพร้อมทางอาชีพ จากนั้นผู้วิจัยเขียนนิยามศัพท์เฉพาะของความพร้อมทางอาชีพ โดยได้สรุปเนื้อหาจากความหมายนิยาม และแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวกับความพร้อมทางอาชีพ

1.3 ทำการสร้างข้อคำถามโดยให้เนื้อหา มีความสอดคล้องสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ นิยามของความพร้อมทางอาชีพ ซึ่งความพร้อมทางอาชีพ มี 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผนทางอาชีพ การสำรวจอาชีพ การสำรวจโลกของการทำงาน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ จำนวน 60 ข้อ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 2 ลักษณะ คือ ข้อความในทางบวกและข้อความในทางลบ

1.4 ทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญและมีคุณวุฒิด้านจิตวิทยาและการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน โดยแสดงใน (รายละเอียด ดังภาคผนวก ก) เป็นผู้พิจารณาข้อคำถามในแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ว่าแบบวัดสามารถวัดได้สอดคล้องตรงตามเนื้อหาตามนิยามศัพท์หรือไม่ โดยได้มีการกำหนด ค่าระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 คือ เห็นด้วยว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม
- 0 คือ ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1 คือ เห็นด้วยว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสม

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจให้คะแนน ได้นำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ มาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา นิยามศัพท์และเนื้อหาของข้อคำถาม (Index of Consistency: IOC) และทำการคัดเลือกเฉพาะในข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ที่มีผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและมีข้อคำถามที่วัดได้สอดคล้องตรงตามนิยามศัพท์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 54 ข้อ

1.5 ทำการเลือกข้อคำถามของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ที่ผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีที่มีความสอดคล้อง (IOC) โดยนำไปเก็บข้อมูล ทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเลือกนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.6 ทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ โดยได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.21-0.75 มีจำนวน 51 ข้อ

1.7 ทำการหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพที่ผ่านเกณฑ์ มาวิเคราะห์เพื่อค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รวมทั้งฉบับโดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบวัดความพร้อมทางอาชีพมีค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

1.8 นำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ มาปรับปรุงและจัดพิมพ์ให้ได้แบบวัด ความพร้อมทางอาชีพฉบับสมบูรณ์

แบบสอบถามความพร้อมทางอาชีพ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนทางอาชีพ ด้านการสำรวจอาชีพ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน และ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ลักษณะเครื่องมือ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตัวอย่าง แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ใช้สอบถามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในเขต สพม.กท.1 กลุ่ม 3

2.ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่อง และใส่เครื่องหมาย / ในช่องว่างที่มี คำตอบตรงกับนักเรียนมากที่สุด

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ตาราง 2 ตัวอย่างแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ด้านการวางแผนทางอาชีพ					
1.ข้าพเจ้าเลือกเรียนแผนการเรียนที่ตรงกับอาชีพที่ตนเองสนใจ					
ด้านการสำรวจอาชีพ					
16.ข้าพเจ้าลงมือค้นหาข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจ					
ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน					
31.ข้าพเจ้ามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ					
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ					
46.ข้าพเจ้าตั้งใจเลือกเรียนให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ 2 ลักษณะ คือ เป็นข้อความในทางบวกและเป็นข้อความในทางลบดังต่อไปนี้

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลผล เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความพร้อมทางอาชีพ อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2560) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย	
4.51-5.00	หมายถึง	มีความพร้อมทางอาชีพอยู่ในระดับดีมาก
3.51-4.50	หมายถึง	มีความพร้อมทางอาชีพอยู่ในระดับดี
2.51-3.50	หมายถึง	มีความพร้อมทางอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีความพร้อมทางอาชีพอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความพร้อมทางอาชีพอยู่ในระดับน้อยมาก

2. กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ทำการศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหากิจกรรมแนะแนว เพื่อกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม และนำมาสร้างกิจกรรมแนะแนวในการสร้างเสริมความพร้อมทางอาชีพ

2.2 ทำการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะของกิจกรรมแนะแนว มีการสรุปเนื้อหาจาก ความหมายและนิยามเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานและเทคนิควิธีทางจิตวิทยาที่ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

2.3 ทำการสร้างกิจกรรมแนะแนว โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรม วิธี ดำเนินกิจกรรม และได้กำหนดระยะเวลา ให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์ของความพร้อมทางอาชีพ และ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 กิจกรรม ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีเวลา 50 นาที ที่จะสอดคล้องกับ ความพร้อมทางอาชีพใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนทางอาชีพ ด้านการสำรวจอาชีพ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน และด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.4 ได้นำกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น นำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญ โดยมีคุณสมบัติทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน โดยแสดงใน (รายละเอียดดัง ภาคผนวก ก) เพื่อการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และ ให้มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนา โดยผลการ พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

2.5 ได้นำกิจกรรมแนะแนวที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ผ่านเกณฑ์มาปรับปรุงและพัฒนา จากนั้นนำไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนทวีธาภิเศกในห้องเรียนที่ไม่ใช่ห้องเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อนำไปใช้จริง

2.6 จากนั้นนำกิจกรรมแนะแนวที่ได้ทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอรับและได้รับการอนุมัติรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เลขที่ SWUEC-G-103/2564 จากนั้นดำเนินการทดลอง ดังต่อไปนี้

1.1 แบบแผนการทดลอง

ในการวิจัยเป็นแบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง ได้ดำเนินการวิจัยแบบวัดผลก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) ดังตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง One-Group Pretest-Posttest Design แบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อน	ทดสอบ	สอบหลัง
กลุ่มทดลอง	O1	X	O2

ความหมายของสัญลักษณ์

- O1 = การทดสอบก่อนใช้กิจกรรมแนะแนวเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
 X = ชุดกิจกรรมแนะแนวเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
 O2 = การทดสอบหลังการใช้กิจกรรมแนะแนวเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

1.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังต่อไปนี้

1.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการปฐมนิเทศกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดให้กลุ่มตัวอย่างทราบ ทั้งนี้มีนักเรียนสมัครใจเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน เพื่อที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

1.2.2 ในขั้นก่อนการทดลอง นำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ไปเก็บข้อมูลกับนักเรียน (Pretest) จากนั้นนำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

1.2.3 ในขั้นดำเนินการทดลอง ได้ดำเนินการทดลองตามกำหนดจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ โดยทำการทดลองกับนักเรียน โดยใช้ระยะเวลาทดลองจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที จำนวน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ โดยทำการทดลองระหว่างเดือนมีนาคม และ เดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ในวันจันทร์ และวันศุกร์ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ตารางตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

ครั้งที่	ด้าน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
1		ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีของผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม 3. เพื่อกำหนดบทบาทและข้อตกลงเบื้องต้นในการทำกิจกรรม	-เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ -เทคนิคการวาดภาพ -เทคนิคการเล่าเรื่อง
2	การวางแผนอาชีพ	สำรวจตนเองด้านอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความถนัดและความสนใจของตนเองด้านอาชีพ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนทางและแผนในการเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอนแลนด์ -การสอนโดยการใช้อุปกรณ์ตัวอย่าง -การสอนแบบตั้งคำถาม -การใช้เครื่องมือแบบทดสอบ

ตาราง 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ด้าน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
4	การสำรวจอาชีพ	แหล่งข้อมูลอาชีพ	1.เพื่อให้นักเรียนสามารถหาแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ 2.เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลอาชีพจากจากแหล่งข้อมูลหนังสือและสื่อสังคมออนไลน์	-ทฤษฎีการแนะแนว อาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนแบบบรรยาย -การสอนแบบระดมสมอง
6	การสำรวจโลกของการทำงาน	อาชีพในตลาดแรงงาน	1.เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกข้อมูลอาชีพตลาดแรงงานในปัจจุบัน 2.เพื่อให้นักเรียนรู้และบอกลักษณะอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	-ทฤษฎีการแนะแนว อาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนแบบบรรยาย
8	การตัดสินใจเลือกอาชีพ	ปัจจัยและการตัดสินใจเลือกอาชีพ	1.เพื่อให้นักเรียนทราบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2.เพื่อให้เรียนหาข้อมูลมาสนับสนุนทางเลือกในการตัดสินใจอาชีพที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินส์เบิร์กและคณะ -การเล่าเรื่อง -การอภิปราย

ตาราง 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ด้าน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
10		ปัจฉิมนิเทศ	1.เพื่อให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้ จากกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อม อาชีพ 2.เพื่อให้นักเรียนประเมิน ตนเองความพร้อมทางอาชีพ ของตนเอง	-กลุ่มสัมพันธ์ -การสอนแบบตั้งคำถาม -การเล่าเรื่อง -การอภิปรายกลุ่ม

ตาราง 5 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	ทำการพัฒนา
1	1 มี.ค.64	15.10-16.00	ปฐมนิเทศ เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพโดยกิจกรรม แนะแนว
2	5 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการวางแผนอาชีพ เรื่อง สำรวจตนเองด้านอาชีพ
3	8 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการวางแผนอาชีพ เรื่อง เป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ
4	12 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการสำรวจอาชีพ เรื่อง แหล่งข้อมูลอาชีพ
5	15 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการสำรวจอาชีพ เรื่อง แนวทางการสำรวจอาชีพ
6	19 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน เรื่อง อาชีพในตลาดแรงงาน
7	22 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน เรื่อง แลกเปลี่ยนโลกอาชีพ
8	26 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ เรื่อง ปัจจัยและการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ตาราง 5 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	ทำการพัฒนา
9	29 มี.ค.64	15.10-16.00	ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ เรื่อง ศึกษาต่อสู้อาชีพ
10	2 เม.ย.64	15.10-16.00	ปัจฉิมนิเทศ

1.2.4 เมื่อถึงเวลาเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำ และทำการเก็บคะแนนที่ได้จากแบบวัด เพื่อนำมาเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

1.2.5 จากนั้นนำคะแนนก่อนทดลองและหลังทดลอง มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผู้วิจัยประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อดำเนินการขอหนังสือในการขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทวิธาภิเศก โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง เพื่อประกอบการขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ จำนวนทั้งสิ้น 51 ข้อ ผู้วิจัยได้นำไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สพม.1 กลุ่ม 3 การศึกษา 2563 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย โรงเรียนทวิธาภิเศก โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จำนวน 430 ชุด ได้กลับคืนมา 405 ชุด

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ที่ได้มาทำการตรวจสอบเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ จำนวน 372 ฉบับ จากกลุ่มตัวอย่างไปตรวจให้คะแนน

ระยะที่ 2 เสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ทำการปฐมนิเทศกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง อีกทั้งชี้แจงรายละเอียดในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มทดลอง (Pretest) โดยให้ทำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ นำแบบสอบถามที่ได้กลับมา มาทำการตรวจสอบเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

3. ดำเนินการทดลองตามกำหนดของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพกับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาทดลอง จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที จำนวน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพและเก็บคะแนนที่ได้จากแบบวัดเพื่อเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

5. ผู้วิจัยนำคะแนนของกลุ่มทดลองก่อนทดลองและหลังทดลอง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทำแบบสอบถามความพร้อมทางอาชีพ ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ มาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยวิเคราะห์ข้อมูลตาม วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีการพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาข้อคำถามและเนื้อหาานิยามศัพท์ (Index of Consistency: IOC) แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ

1.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

1.1.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) แบบวัดความพร้อมทางอาชีพมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

1.1.4 วิเคราะห์คุณภาพของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจาก

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกับ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและเทคนิคในการจัดกิจกรรม
แนะแนว

2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความพร้อมทางอาชีพ ดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมทางอาชีพ ในกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยการใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test
for dependent samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ทั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติ t ที่ใช้พิจารณาใน Distribution
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะ 1 การศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากข้อมูลการทำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยข้อมูลพื้นฐาน เพศ และ ระดับชั้น ดังนี้

ตาราง 6 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จากการตอบแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ($n = 372$)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	184	49.46
	หญิง	188	50.54
	รวม	372	100.00
2. ระดับชั้น			
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	136	36.55
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	135	36.30
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	101	27.15
	รวม	372	100.00

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.46 ที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.54 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.55 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 36.30 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 27.15

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน โดยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมทางอาชีพ เพื่อทำการศึกษาความพร้อมทางอาชีพโดยรวมและรายด้านของนักเรียน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน (n = 372)

ความพร้อมทางอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.การวางแผนทางอาชีพ	3.45	.56	ปานกลาง
2.การสำรวจอาชีพ	3.19	.53	ปานกลาง
3.การสำรวจโลกของการทำงาน	3.17	.44	ปานกลาง
4.การตัดสินใจเลือกอาชีพ	3.44	.46	ปานกลาง
รวม	3.31	.40	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพร้อมทางอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31, S.D.=.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนทางอาชีพ ($\bar{X}=3.45, S.D.=.56$) รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ($\bar{X}=3.44, S.D.=.46$) ด้านการสำรวจอาชีพ ($\bar{X}=3.19, S.D.=.53$) และ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน ($\bar{X}=3.17, S.D.=.44$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

2.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพจำแนกโดยรวมและรายด้าน

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายให้นักเรียนจำนวน 17 คน ในกลุ่มทดลองโดยได้ทดสอบก่อน และ หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและนำคะแนนแบบวัดพร้อมทางอาชีพ จำแนกโดยรวมและรายด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนความพร้อมทางอาชีพก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ จำแนกโดยรวมและรายด้าน (n=17)

ความพร้อมทางอาชีพของ นักเรียนมัธยมศึกษา	ก่อนการทดลอง		แปลผล	หลังการทดลอง		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1.การวางแผนทางอาชีพ	2.84	.59	ปานกลาง	4.16	.37	มาก
2.การสำรวจอาชีพ	2.44	.60	น้อย	3.99	.50	มาก
3.การสำรวจโลกของการทำงาน	2.69	.37	ปานกลาง	3.83	.39	มาก
4.การตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.66	.26	ปานกลาง	3.39	.31	มาก
รวม	2.66	.34	ปานกลาง	3.85	.30	มาก

จากตาราง 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, S.D.= .34) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.= .30)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว พบว่า ด้านการวางแผนทางอาชีพ ($\bar{X}=2.84$, S.D.= .59) ด้านการสำรวจอาชีพ ($\bar{X}=2.44$, S.D.= .60) ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน ($\bar{X}=2.69$, S.D.= .37) และ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ($\bar{X}=2.66$, S.D.= .26) โดยหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนทางอาชีพ ($\bar{X}=4.16$, S.D.= .37) ด้านการสำรวจอาชีพ ($\bar{X}=3.99$, S.D.= .50) ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน ($\bar{X}=3.83$, S.D.= .39) และ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ($\bar{X}=3.39$, S.D.= .31) ตามลำดับ

2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ด้วยวิธีการแจกแจงแบบปกติ (Test of Normality) โดยได้ใช้สถิติ Shapiro-Wilk test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .10 และหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ได้ค่า Sig. เท่ากับ .57 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่ามีค่ามากกว่า .05 แสดงถึง คะแนนความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน เป็นการแจกแจงแบบโค้งปกติ ที่ไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ t-test จึงได้นำสถิติ t-test แบบไม่อิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) มาใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับนัยสำคัญทางสถิติในการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	2.66	.34	-9.005	.000**
หลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	3.84	.29		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพ มีคะแนนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ($\bar{X}$ = 2.66) และ คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ($\bar{X}$ = 3.84) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพ ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก่อน

และหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพร้อมทางอาชีพเพิ่มขึ้น หลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 ซึ่งมีจำนวน 11 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 5,280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความพร้อมทางอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน ประคองกรรณสูตร, 2542, น.10) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อน +5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 372 คนผู้วิจัยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มได้จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนชินรอสวิทยาลย์ โรงเรียนทวีธาภิเศก และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จากนั้นทำการสุ่มห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้จำนวน 18 ห้องเรียน คือ โรงเรียนชินรอสวิทยาลย์ จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 107 คน โรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 163 คน และ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 102 คน

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพโดยกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 2 เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์จากนักเรียนที่มีคะแนนการทำวัด แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ตั้งแต่ เปอเซนไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำนวน 17 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย

แบ่งตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมทางอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนโดยผู้วิจัยพัฒนามาจาก The Career Development Inventory – Australian version ของ Wendy P. Peter C. & Rebecca S. (2005) มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ 1.ด้านการวางแผนทางอาชีพ 2.ด้านการสำรวจอาชีพ 3.ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน 4.ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ลักษณะแบบวัดเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 5 ตัวเลือก มีจำนวนทั้งสิ้น 51 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว จำนวน 3 ท่านได้ทำการพิจารณา ผลพบว่า แบบวัดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด พบว่า แบบวัดความพร้อมทางอาชีพมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.21-0.75 และ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .95

2. กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่าง เนื้อหา กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำข้อมูลมาทำการปรับปรุงพัฒนา และผู้วิจัย นำกิจกรรมแนะแนวที่ได้ไปดำเนินการตามแบบแผนการวิจัย จำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

การดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 โดยการนำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ ไปเก็บข้อมูลกับเป็นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3

2. ในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบวัดความพร้อมทาง อาชีพ โดยให้นักเรียนจำนวน 17 คน ทำ (Pretest) จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการทดลองเพื่อเสริมสร้าง ความพร้อมทางอาชีพตามแผนกิจกรรมแนะแนวที่วางไว้ เมื่อการทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยนำแบบวัด ความพร้อมทางอาชีพไปเก็บ (Posttest) กับนักเรียน จากนั้นนำคะแนนก่อนและหลังการทดลอง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาข้อคำถามและเนื้อหา นิยามศัพท์ (Index of Consistency: IOC) แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ จากนั้นหาค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ โดยพิจารณาข้อคำถาม ที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และทำการ วิเคราะห์หาคุณภาพของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ โดยใช้การ วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่พิจารณาจากความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ร่วมกับความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหาวัตถุประสงค์ เทคนิค และที่ใช้ ในการจัดกิจกรรมแนะแนว

2. สถิติพื้นฐานของแบบสอบถามความพร้อมทางอาชีพ ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ ที่ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อม ทางอาชีพ ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบ ไม่อิสระต่อกัน (t-test for dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกิจกรรมแนะแนว สรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, S.D.= .34) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.= .30) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนทางอาชีพ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการสำรวจอาชีพ และ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน ตามลำดับ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพร้อมทางอาชีพสูงขึ้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพ ได้แก่ด้าน ด้านการวางแผนทางอาชีพ ด้านการสำรวจอาชีพ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน และ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวจำนวน 10 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยกิจกรรมแนะแนว สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาความพร้อมทางอาชีพ

การศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความพร้อมทางอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$, S.D.= .40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนทางอาชีพ ($\bar{X}=3.45$, S.D.= .56) รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ($\bar{X}=3.44$, S.D.= .46) ด้านการสำรวจอาชีพ ($\bar{X}=3.19$, S.D.= .53) และ ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน ($\bar{X}=3.17$, S.D.= .44) ตามลำดับ จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจจะกล่าวได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวัยที่มีความต้องการ ในการสำรวจข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการศึกษา ข้อมูลด้านอาชีพ และข้อมูลด้านส่วนตัวสังคม จากการดำเนินชีวิตประจำวันหรือการติดตามจากสื่อต่างๆ ที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งในช่วงวัยนี้ เป็นวัยที่ต้องการข้อมูลเพื่อที่จะนำมาประเมินความสามารถของตนเอง เพื่อที่จะนำไปต่อยอดหรือเป็นการวางแผนทางสู่อาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการแนะแนวอาชีพของ Super (1957 อ้างถึงใน สมคิด กอมนี, 2559) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพจะมีการจัดเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งในช่วงอายุ 15 ถึง 24 ปี ขั้นนี้จะเป็นขั้น

การสำรวจ โดยที่บุคคลจะสำรวจตนเอง และสำรวจข้อมูลอาชีพ และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทำกิจกรรมยามว่าง ซึ่งในขั้นแรก คือขั้นพิจารณา ในช่วงอายุ 15 ถึง 17 ปี บุคคลพิจารณาจะความสนใจความต้องการ ความสามารถ แต่ยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่แน่นอน จากทฤษฎีพัฒนาการแนะแนวอาชีพของ Super จะเห็นได้ว่า ช่วงอายุ 15 ถึง 17 ปี ที่อยู่ในช่วงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจะอยู่ในช่วงที่ต้องการสำรวจหรือพิจารณาความสนใจ ความต้องการ ความสามารถ แต่ยังไม่สามารถตัดสินใจอาชีพที่แน่นอน อีกทั้ง Skinner (1965 อ้างถึงใน คณิงนิจ เนติประวัติ, 2535) ที่กล่าวถึง ความพร้อมทางอาชีพ (Career Readiness) คือ ความพร้อมที่เป็นเสมือนพลังโดยทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลมีความรู้สึกถึงสภาพที่เหมาะสมกับการทำงานโดยสอดคล้องกับทักษะและประสบการณ์ของบุคคลตามวัยที่เกิดจากการได้ฝึกฝน ซึ่งเป็นผลทำให้บุคคลเกิดเกิดแรงจูงใจ หรือ ความสนใจที่จะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง

2.การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

จากการเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนโดยกิจกรรมแนะแนว พบว่า ความพร้อมทางอาชีพโดยรวมและรายด้านทุนด้าน มีคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวช่วยเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนให้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสอนโดยใช้กิจกรรมแนะแนว มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และการใช้เครื่องมือแบบทดสอบที่จะช่วยในการเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของตนเอง ที่สอดคล้องกับที่ กัลยดา ถนอมถิน (2553) ที่ได้สรุปความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นคู่มือกิจกรรมแนะแนวเพื่อมุ่งเน้นส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ อีกทั้ง กรมวิชาการ (2544) ได้ระบุขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ในด้านการศึกษาและด้านอาชีพ ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองด้านการศึกษาอย่างเต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพ โดยรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลในการประกอบการวางแผนทางด้านการเรียน การศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีวิธีการเทคนิค และทักษะการการศึกษาสนใจใฝ่เรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ยังจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ในทุกด้านที่เกี่ยวกับอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้โลกของการทำงาน การสำรวจอาชีพอย่างหลากหลาย การมีเจตคติที่ดี

ต่ออาชีพ การเข้าใจทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ โดยให้มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนจะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง จะเห็นได้ว่ากิจกรรมแนะแนวมีส่วนสำคัญที่สามารถพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มทักษะทางการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้กับนักเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนการ เพิ่มทักษะชีวิตให้กับนักเรียนให้เป็นไปตามช่วงวัย และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเหมาะสม และเมื่ออภิปรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนทางอาชีพ เป็นการเสริมสร้างเพื่อให้ นักเรียนได้สำรวจและทราบถึงความถนัดของตนเอง เป็นการประเมินตนเองถึงความพร้อมทางอาชีพ โดยผ่านกิจกรรม “สำรวจตนเองด้านอาชีพ” ใช้สื่อการสอนเป็น แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ (Vocational Readiness Test) ตามทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอนแลนด์ และ การสอนโดยใช้คลิปวิดีโอตัวอย่าง เพื่อส่งเสริมความถนัดทางอาชีพ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนโดยการให้กรณีตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น เทคนิคการฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดที่ส่งผลถึงเป้าหมายของกิจกรรม เมื่อนักเรียนได้ประเมินความถนัดทางอาชีพของตนเองแล้วนั้น จากนั้นได้เสริมสร้างให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการตั้งเป้าหมายตั้งเป้าหมายระยะสั้น และ ระยะยาวทางการด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดแบบแผนในการดำเนินการศึกษาต่อไป ผ่านกิจกรรม “เป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ” ผ่านการใช้เทคนิคการสอนแบบกรณีตัวอย่าง และการทำใบกิจกรรมเพื่อสรุปแนวทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง จากการศึกษาในการทำกิจกรรมด้านการวางแผนทางอาชีพ โดยนักเรียนมีการวางแผนทางอาชีพเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว เพราะ นักเรียนได้สำรวจตนเองรู้ถึงความถนัดของตนเอง สามารถรับรู้ถึงบุคลิกภาพอาชีพของตนเองชัดเจนขึ้น จึงทำให้นักเรียนสามารถวางแผนทางอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอนแลนด์ Holland (อ้างถึงใน นันทาสู้รักษา, 2548, น.15) ที่ระบุว่า การเลือกอาชีพมักขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ รวมถึงแวดล้อม และ Holland เชื่อว่า บุคคลจะเลือกอาชีพใดสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง ดังนั้น การที่บุคคลมองถึงความถนัดของตนเองและมองโลกของอาชีพ จึงเป็นสาเหตุทำให้บุคคลเลือกอาชีพนั่นด้วย จากทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอนแลนด์ ซึ่งเชื่อว่าบุคลิกภาพของบุคคล จะสอดคล้องกับการเลือกอาชีพของตนเอง ที่จะเกิดความเหมาะสมของบุคลิกภาพกับอาชีพ เมื่อบุคคลนั้นมีความพร้อมในด้านต่างๆ และฝึกฝนให้เกิดความพร้อม จะเห็นได้ว่า จากกิจกรรมแนะแนวสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความถนัด การวางแผนทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง โดยนักเรียนสามารถทราบถึงบุคลิกภาพอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และนักเรียนสามารถวางแผน

ทางการศึกษาเพื่อต่อยอดสู่อาชีพนั้นๆ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก และส่งผลทำให้มีแนวทางในการวางแผนทางอาชีพและส่งผลทำให้เกิดความพร้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rich A. & Beth B. (2013) ที่ได้ศึกษาแนวโน้มทางด้านอาชีพและความพร้อมของวิทยาลัยจากการประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาแห่งชาติ (NAEP) ได้ทำการศึกษาความพร้อมในด้านการศึกษาและด้านอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีการพัฒนาการรับรู้ ความเชื่อ และ วิชาการ ส่งผลทำให้นักเรียนมีเป้าหมายด้านการศึกษาและอาชีพ มีความพยายามในการสำเร็จการศึกษา มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งค้นพบว่า ในกลุ่มควบคุมมีนักเรียนที่ไม่สำเร็จการศึกษา เพราะ ยังขาดเป้าหมายในด้านการศึกษาและอาชีพ จากผลวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากนักเรียนขาดเป้าหมายทางด้านการศึกษาและอาชีพ หรือ การยังไม่ทราบความถนัดของตนเอง นั้น ก็จะทำให้ขาดเป้าหมายในการต่อยอดสู่การศึกษาและอาชีพในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลจากการทำแบบทดสอบทางอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียนสามารถวิเคราะห์ความถนัดทางอาชีพของตนเองได้ นักเรียนสามารถแสดงความ คิดเห็นในเรื่องอาชีพหลังจากการเรียนรู้จากกรณีตัวอย่าง นักเรียนยังสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนถึงเรื่องการศึกษาและอาชีพได้ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่ว่าด้วย การออกแบบกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการตามวัยและลักษณะความแตกต่างของผู้เรียน โดยควรเลือกเทคนิคต่างๆ ที่ช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น เทคนิคการฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดที่ส่งผลถึงเป้าหมายของกิจกรรม เทคนิคการใช้เครื่องมือ ใช้แบบวัด แบบสอบถาม แบบสำรวจ หรือ แบบประเมินที่จัดทำอย่างมีเป้าหมายและเชื่อถือได้ เพื่อที่จะประเมินตนเองในด้านต่างๆ เป็นการประกอบความเข้าใจของตนเอง จากที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นถึงนักเรียนมีการวางแผนและมีแนวทางสำหรับการศึกษาต่อและอาชีพในอนาคต

2.2 ด้านการสำรวจอาชีพ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ทราบแหล่งข้อมูลอาชีพและให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลอาชีพได้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรม “แหล่งข้อมูลอาชีพ” เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลอาชีพและทราบแหล่งข้อมูลทางอาชีพได้ อีกทั้งยังมีกิจกรรม “แนวทางการสำรวจอาชีพ” เพื่อให้นักเรียนทราบแนวทางในการสำรวจอาชีพ จากสื่อต่างๆหรือบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นๆ ใช้เทคนิคใช้คำถาม เทคนิคการสอนแบบระดมสมอง เทคนิคการสอนแบบอภิปราย ให้นักเรียนเกิดผลตามวัตถุประสงค์ จากการศึกษาในการทำกิจกรรมด้านการสำรวจอาชีพ นักเรียนมีความสามารถในการสำรวจอาชีพเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยนักเรียนสามารถบอกแหล่งข้อมูลอาชีพ สามารถหาข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดของตนเอง ต่อยอดจากการทำแบบวัดบุคลิกภาพอาชีพ และได้สัมภาษณ์บุคคลที่ประกอบอาชีพที่

ตนเองสนใจ และนำข้อมูลที่ได้มาถ่ายทอดให้กับเพื่อนในชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด กอมนี (2559, น.119-120) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบความเห็นของนักเรียนที่มีเกี่ยวกับ รูปแบบกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) หลังการทดลองรวมทุกกิจกรรมนักเรียนมีความพึงพอใจในรูปแบบกิจกรรมแนะแนว อาชีพ อยู่ในระดับมากกว่าก่อนการทดลอง จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการศึกษาและอาชีพมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากรูปแบบกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เป็นรูปแบบที่ดีโดยผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น เอื้อให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ สุนันทา พลับแดง (2554) ได้กล่าวถึง เทคนิคที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน เพื่อให้เหมาะกับนักเรียนและ เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เช่น การสอนแบบระดมสมอง เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมและเป็นอิสระ โดยเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแนวคิดที่หลากหลาย โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทราบถึงแหล่งข้อมูลทางอาชีพ ที่ตนเองสนใจ จากการสอนแบบอภิปราย การระดมสมองเกี่ยวกับข้อมูลแหล่งอาชีพ ซึ่งนักเรียน สามารถร่วมกันหาคำตอบ และ บอกถึงแหล่งข้อมูลทางอาชีพได้ รวมไปถึงการที่นักเรียนได้ มีโอกาสไปสัมภาษณ์บุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นๆ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในอาชีพที่ ตนเองสนใจมากขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และนำสิ่งที่ได้ในการสำรวจ อาชีพ เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงตนเองในด้านทักษะทางอาชีพเพื่อที่จะได้นำไปเป็น แนวทางด้านอาชีพในอนาคต

2.3 ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทราบข้อมูลอาชีพใน ปัจจุบัน ศึกษาข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพในอนาคต อาชีพในชุมชนและ ตลาดแรงงาน ทักษะจำเป็นของตำแหน่งงานในปัจจุบัน ผ่านกิจกรรม “อาชีพในตลาดแรงงาน” และ กิจกรรม “แลกเปลี่ยนโลกอาชีพ” เพื่อให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล เรื่องอาชีพ คำตอบแทน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออาชีพ ลักษณะอาชีพที่เป็นความ ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons และเทคนิคการสอน โดยใช้คำถาม เทคนิคการสอนแบบอภิปราย ให้นักเรียนเกิดผลตาม วัตถุประสงค์ จากการศึกษาจากการทำกิจกรรมในการสำรวจโลกของการทำงาน นักเรียนมี ความสามารถด้านการสำรวจโลกของการทำงานเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของแฟรงก์พาร์สัน Frank Parsons (อ้างถึงใน กรมการจัดหางาน, 2561b, น.17) ให้ความหมายว่า การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance)

เป็นกระบวนการส่งเสริมเพื่อให้บุคคลมีงานทำ และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งนี้มุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจในอาชีพและการทำงาน โดยสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวอย่างยั่งยืนไป และ คมเพชร นัตรศุภกุล (2521, น.31) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของรูปแบบการแนะแนวอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ว่าควรจะให้ นักเรียนได้รับโอกาสที่จะรับรู้ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถนอกจากนี้ แล้วควรช่วยให้ นักเรียนได้ ทบทวนดูว่าเขามีความรู้ เกี่ยวกับโลกของอาชีพอย่างไรบ้างและอาจทำความเข้าใจ ความคุ้นเคยกับอาชีพที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ความสนใจ อีกประการหนึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Oluyomi S. & Sulaiman O. (2017) ที่ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพนักศึกษามหาวิทยาลัยในไนจีเรีย โดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจที่สอบถามเกี่ยวกับ ผลของกิจกรรมแนะแนวอาชีพต่อการเลือกประกอบอาชีพ พบว่า ในด้านการตระหนักรู้ในตนเองและการรับรู้โอกาสโลกของการทำงานและอาชีพ มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพแสดงให้เห็นว่า หากนักเรียนทราบความถนัดของตนเอง และการได้รับรู้เกี่ยวกับโลกของการทำงานและอาชีพ จะส่งผลทำให้นักเรียนมีแนวทางในการต่อยอดเพื่อให้เกิดความพร้อมทางอาชีพ ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สำรวจโลกการทำงาน จึงแสดงให้เห็นถึงว่ามีความสำคัญต่อความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน

2.4 ด้านตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทราบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพและตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ ผ่านกิจกรรม “ปัจจัยและการตัดสินใจเลือกอาชีพ” และกิจกรรม “ศึกษาต่อสู่อาชีพ” เพื่อให้นักเรียนทราบแนวทางในการศึกษาต่อทราบคณะ สาขาวิชามหาวิทยาลัยที่จะศึกษาต่อและเป็นการประเมินความพร้อมของตนเองในด้านการศึกษาต่อ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินส์เบิร์ก และเทคนิคการสอนโดยใช้คำถาม เทคนิคการสอนแบบอภิปราย ให้นักเรียนเกิดผลตามวัตถุประสงค์จากการศึกษา จากการทำกิจกรรมในด้านตัดสินใจเลือกอาชีพ นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยที่ Ginzberg (1971 อ้างถึงในหนึ่งฤทัย กุระเสถียร, 2548) ที่กล่าวว่า ช่วงอายุระหว่าง 11-17 ปี เป็นระยะการเปลี่ยนแปลงที่เด็กจะไม่ตกลงเลือกอาชีพที่แน่นอน (Tentative Period) โดยในระยะนี้เด็กจะเริ่มเรียนรู้ได้มากขึ้นซึ่งเด็กจะเริ่มรู้สึกยอมรับว่าตนเองทำกิจกรรมบางประเภทได้ดี และเห็นความสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต ในระยะนี้จะเลือกพิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองในด้านความสามารถ ด้านความสนใจ และ ด้านค่านิยมของตน จากการพิจารณาเลือกอาชีพจาก

สภาพความเป็นจริงและจะมากยิ่งขึ้น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จะต่อยอดไปสู่การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับ Wendy P. Peter C. & Rebecca S. (2005) ที่ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการพัฒนาอาชีพ การศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านการสำรวจโลกของการทำงาน และองค์ประกอบด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ที่จะเห็นได้ว่าการที่นักเรียนรู้จักตนเอง ทราบความถนัดของตนเอง ได้สำรวจและทราบถึงข้อมูลอาชีพ ได้สำรวจและทราบถึงโอกาสของโลกการทำงาน จะทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีความพร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ อีกทั้ง สุรจิต วรรณลักษณ์ (2540) ทำการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวต่อการบวกรับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่า นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ทั้ง 10 กิจกรรม สามารถเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในด้านการศึกษาต่อ ด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในอนาคตให้มีความสุขในอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการเลือกใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลในด้านการสำรวจอาชีพและด้านการสำรวจโลกของการทำงานให้ทันสมัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย เช่น เทคนิคเชิงสร้างสรรค์ เทคนิคแบบบูรณาการ ฯลฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวสำหรับการพัฒนาอาชีพของนักเรียนต่อไป

2.2 ควรมีการเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ หรือ การเตรียมความพร้อมทางด้านอาชีพในกับนักเรียนช่วงชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษาตอนปลาย และ มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และความพร้อมเกี่ยวกับอาชีพ

2.3 จากการศึกษาความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า ด้านที่นักเรียนยังขาดความพร้อมทางอาชีพโดยมีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ด้านการสำรวจ

โลกการทำงาน ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการสำรวจตลาดแรงงาน ข้อมูลอาชีพเพื่อเพิ่ม
ความพร้อมทางด้านอาชีพของนักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- Lauren B. Sue P. Kat K. Caitlin D. & Prakash G. (2018, April 4). Career readiness programming for youth in foster care. *Children and Youth Services Review*, 89.
- Oluyomi S. & Sulaiman O. (2017, Number 4). Structural Determinants of Students' Employability: Influence of Career Guidance Activities. *South African Journal of Education*, 37, 1.
- Rich A. & Beth B. (2013). Strategies to Prepare Middle School and High School Students for College and Career Readiness. *The Clearing House*, 136.
- Toni B. Ivan D. & Mirta B. (2020 October 25). The effects of middle-school career intervention on students' career readiness. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*.
- Wendy P. Peter C. & Rebecca S. (2005, October 1). Validation of the Short Form of the Career Development Inventory - Australian Version with a Sample of University Students. *Australian Journal of Career Development*, 14(3), 49-60. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/103841620501400308>
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2558). หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน: นครปฐม : สไมล์ ฟรินติ้ง & กราฟิคดีไซน์.
- เจียม ศรีทอง. (2557). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวและเครื่องมือแนะแนว เอกสารการสอนชุดวิชา 25406 = Guidance activities and instruments. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพศาล อันประเสริฐ. (2551). การสอนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน = เอกสารประกอบการสอน วิชา นน 317 = *GU 317 Teaching guidance in school*: กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมการจัดหางาน. (2561a). คู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน กระบวนการช่วยให้ผู้รับการแนะแนวรู้จักอาชีพ. กรุงเทพฯ.
- กรมการจัดหางาน. (2561b). คู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน การบริการแนะแนวอาชีพของกรมการจัดหางาน. กรุงเทพฯ.
- กรมวิชาการ. (2544). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับ

ปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก

<http://www.bkkedu.in.th>

กัลยดา ถนอมถิน. (2553). การศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการควบคุมตนเอง

ด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.

จิตวิทยาการแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กุลธิดา สืบवान. (2553). ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือก

อาชีพ. (สารนิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชนิษฐา จันทรแต่งผล. (2559). การศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์เศรษฐกิจ

การลงทุนภาคที่ 4 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อก้าวเข้าสู่การเปิด

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี

คณินิจ เนติประวดี. (2535). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบ

วิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม ต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2521). การแนะแนวเบื้องต้น = *Introduction to guidance*: กรุงเทพฯ : ภาค

วิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

จิราภรณ์ ประเสริฐหล้า. (2557). ปัจจัยทางจิตและลักษณะสถานการณ์ที่เป็นที่เกี่ยวข้องกับ

พฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. การวิจัย

พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ

ฉัตรภรณ์ สุวรรณวิทย์พร. (2548). ความพร้อมของบุคลากรสังกัดสำนักงานใหญ่การนิคม

อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ชลลดา พันธุ์เนตร. (2561). การเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตาม

ทฤษฎีของแฟรงค์ พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือก

อาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การวิจัยและพัฒนา

- ศักยภาพมนุษย์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทีศนา เขมมณี (2551). ลีลาการเรียนรู้-ลีลาการสอน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทา สู้รักษา. (2548). รูปแบบชีวิตและการให้คำปรึกษาอาชีพ : เอกสารคำสอนวิชา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นริติ ทองสอดแสง. (2545). ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานีการพระนคร. (สารนิพนธ์ กศ.ม. ธุรกิจศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข)). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พงษ์พันธ์ พงษ์ไธษา. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ฤชชัย โปธา. (2558, 14 พฤศจิกายน). คู่มือแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ
- ลออ สมใจ. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ. (สารนิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว))). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วราภรณ์ ศรีเหนียง. (2557). ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติในการเปิดรับข่าวสาร และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของผู้ประกอบการค้าชายแดน อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว. (ปริญญานิพนธ์ บธ.ม. การจัดการ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมคิด กอมนี. (2559). รูปแบบการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีที่ 17, ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2559), หน้า 106-122.

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2557). ระบบการแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559). แนวแนะเพื่อเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุนันทา พลับแดง. (2554). นน 424 การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน *GU 424 Teaching of students development activities*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(ฝ่ายมัธยม) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). หลักการแนะแนว. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุรจิต วรรณลักษณ์. (2540). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร (ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

สุสรรณา จงประเสริฐพร. (2540). การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

หนึ่งฤทัย กุระเสถียร. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. (สรวนินพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- 1.หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- 2.รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/2683

วันที่ 28 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นผู้เชี่ยวชาญ (ตรวจ1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร.089 663 6765

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/2682

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.สรเสริญ หุ่นแสน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 663 6765

ที่ อว 8718/2682

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

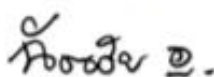
เรียน อาจารย์กมล ประทีปธีรานันต์

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 663 6765

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
ในการตรวจสอบแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ
และกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

1.รศ.ดร.สกล วรเจริญศรี	อาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2.อ.ดร.สรวรเสริญ หุ่นแสน	รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์
3.อาจารย์กมล ประทีปธีรานันท์	ครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

ภาคผนวก ข

- 1.เอกสารรับรองทำจริยธรรมในมนุษย์
- 2.หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

MF-04-version-2.0

วันที่ 18 พ.ค. 61

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G- 103/2564E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การพัฒนาชุดกิจกรรมแบบแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาว จิราภา บุตรสีตะราช

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง: 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาพบ

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 8 มีนาคม 2564
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 8 มีนาคม 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 8 มีนาคม 2564
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 8 มีนาคม 2564

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันดีแพทย์หญิงณภา เอี่ยมจิตรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุวิพร ภักธสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-103/2564

วันที่ให้การรับรอง : 08/03/2564

วันหมดอายุใบรับรอง : 08/03/2565

ที่ อว 8718/563

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

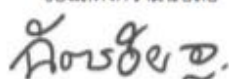
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัดระฆัง

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “ความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 150 คน เพื่อเป็น ข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนมีนาคม 2564 - เดือนเมษายน 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียด ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 663 6765

ที่ อว 8718/563

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชินโสวิทยาลั

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถาม เรื่อง “ความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 150 คน เพื่อเป็นข้อมูล ในการวิจัย ระหว่างเดือนมีนาคม 2564 - เดือนเมษายน 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียด ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ก้องเกียรติ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 663 6765

ที่ อว 8718/563

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิณรงค์รอน

เนื่องด้วย นางสาวจิราภา บุตรสีตะราช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “ความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 30 คน เพื่อเป็นข้อมูล ในการวิจัย ระหว่างเดือนมีนาคม 2564 - เดือนเมษายน 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียด ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 663 6765

ภาคผนวก ค

- 1.ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ
- 2.ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพ
- 3.ดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

ตาราง 10 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ	ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี IOC	ผล
	1	2	3		
ด้านการวางแผนทางอาชีพ					
1	1	1	0	0.67	ผ่านเกณฑ์
2	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
3	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
4	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
5	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
6	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
7	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
8	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
9	0	1	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
10	0	1	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
11	0	1	0	0.33	คัดออก
12	1	1	0	0.67	ผ่านเกณฑ์
13	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
14	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี IOC	ผล
	1	2	3		
15	0	0	0	0	คัดออก
ด้านการสำรวจอาชีพ					
16	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
17	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
18	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
19	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
20	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
21	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
22	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
23	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
24	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
25	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
26	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
27	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
28	0	0	0	0	คัดออก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี IOC	ผล
	1	2	3		
29	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
30	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน					
31	0	1	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
33	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
34	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
35	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
36	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
37	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
38	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
39	0	1	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
40	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
41	1	1	0	0.67	ผ่านเกณฑ์
42	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
43	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี IOC	ผล
	1	2	3		
44	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
45	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ					
46	0	0	0	0	คัดออก
47	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
48	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
49	1	0	0	0.33	คัดออก
50	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
51	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
52	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
53	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
54	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
55	1	1	0	0.67	ผ่านเกณฑ์
56	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี IOC	ผล
	1	2	3		
57	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
58	0	0	0	0	คัดออก
59	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
60	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ : เกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ผลการคัดเลือก
ด้านการวางแผนทางอาชีพ		
1	.116	คัดออก
2	.325	คัดเลือกไว้
3	.731	คัดเลือกไว้
4	.386	คัดเลือกไว้
5	.440	คัดเลือกไว้
6	.777	คัดเลือกไว้
7	.206	คัดเลือกไว้
8	.327	คัดเลือกไว้
9	.767	คัดเลือกไว้
10	.744	คัดเลือกไว้
11	.118	คัดออก
12	.406	คัดเลือกไว้
13	.438	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ผลการคัดเลือก
ด้านการสำรวจอาชีพ		
14	.455	คัดเลือกไว้
15	.455	คัดเลือกไว้
16	.691	คัดเลือกไว้
17	.643	คัดเลือกไว้
18	.449	คัดเลือกไว้
19	.431	คัดเลือกไว้
20	.749	คัดเลือกไว้
21	.562	คัดเลือกไว้
22	.725	คัดเลือกไว้
23	.602	คัดเลือกไว้
24	.655	คัดเลือกไว้
25	.457	คัดเลือกไว้
26	.533	คัดเลือกไว้
27	.589	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ผลการคัดเลือก
ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน		
28	.494	คัดเลือกไว้
29	.568	คัดเลือกไว้
30	.497	คัดเลือกไว้
31	.353	คัดเลือกไว้
32	.523	คัดเลือกไว้
33	.618	คัดเลือกไว้
34	.717	คัดเลือกไว้
35	.627	คัดเลือกไว้
36	.674	คัดเลือกไว้
37	.753	คัดเลือกไว้
38	.213	คัดเลือกไว้
39	.430	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ผลการคัดเลือก
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ		
43	.259	คัดเลือกไว้
44	.447	คัดเลือกไว้
45	.357	คัดเลือกไว้
46	.511	คัดเลือกไว้
47	.470	คัดเลือกไว้
48	.277	คัดเลือกไว้
49	.334	คัดเลือกไว้
50	.167	คัดออก
51	.625	คัดเลือกไว้
52	.551	คัดเลือกไว้
53	.374	คัดเลือกไว้
54	.337	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งฉบับ = 0.952

ตาราง 12 ค่าดัชนี IOC ของกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่	ด้านการประเมิน	ผลการประเมินโดย			ดัชนี	ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	IOC	
ปฐมนิเทศ						
1	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ด้านการวางแผนทางอาชีพ						
2	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
3	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ด้านการสำรวจอาชีพ						
4	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 12 (ต่อ)

ครั้งที่	ด้านการประเมิน	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนี IOC	ผล
		1	2	3		
5	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ด้านการสำรวจโลกการทำงาน						
6	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
7	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ						
8	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 12 (ต่อ)

ครั้งที่	ด้านการประเมิน	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ			ดัชนี IOC	ผล
		1	2	3		
9	วัตถุประสงค์	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
ปัจจัยนิเทศ						
10	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ทฤษฎีและเทคนิค	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์
	ขั้นตอน	1	1	1	1	ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ : เกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ภาคผนวก ง

แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ

แบบวัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง 1.แบบวัดนี้ใช้วัดความพร้อมทางอาชีพนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลายของโรงเรียนในเขต สพม.กท.1 กลุ่ม 3

2.ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องที่เว้นไว้ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนน้อยที่สุด

3.แบบวัดความพร้อมทางอาชีพมีทั้งหมด 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ จำนวน 51 ข้อ

แบบวัดความพร้อมทางอาชีพนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปประกอบการวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกิจกรรมแนะแนว” ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากนักเรียน ช่วยทำแบบวัดความพร้อมทางอาชีพโดยอ่านข้อความทีละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาคำตอบตามความเป็นจริง และขอความกรุณาตอบทุกข้อ โดยแต่ละข้อตอบเพียงคำตอบเดียว ในการตอบแบบวัดความพร้อมทางอาชีพนี้ ไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

จิราภา บุตรสีตะราช

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่ออ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย..... หญิง.....
2. โรงเรียน.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....
4. ระดับชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ 2 แบบวัดความพร้อมทางอาชีพ จำนวน 51 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว ตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติเพียงช่องเดียว และโปรดตอบทุกข้อ

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับตัวนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าหมั่นศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับคณะ สาขาวิชาที่ตนเองสนใจ					
2	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพตามความถนัดของตนเอง					
3	ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำไปต่อยอดด้านอาชีพ					
4	ข้าพเจ้าปรึกษาบุคคลรอบข้างในการวางแผนด้านอาชีพ					
5	ข้าพเจ้ามีเป้าหมายด้านอาชีพที่ชัดเจน					
6	ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องอาชีพเป็นเรื่องของอนาคต					
7	ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ					
8	ข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกอาชีพจากข้อมูลการทดสอบวัดความถนัดทางอาชีพ					
9	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบคัดเลือก					
10	วิชาที่ข้าพเจ้าชอบเหมาะกับอาชีพที่ข้าพเจ้าอยากเป็น					

ข้อ	ข้อความคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริงปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
11	ข้าพเจ้าเลือกเข้าร่วมชุมนุมที่สอดคล้องกับอาชีพที่ข้าพเจ้าสนใจ					
12	ข้าพเจ้าลงมือค้นหาข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจ					
13	ข้าพเจ้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย					
14	ข้าพเจ้ามีบุคคลต้นแบบในการประกอบอาชีพ					
15	ข้าพเจ้าทราบคุณสมบัติของอาชีพที่ตนเองสนใจโดยสอบถามจากผู้ประกอบอาชีพนั้น					
16	ข้าพเจ้าคิดว่าการที่ได้ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ จะทำให้เรามีความสุข					
17	ข้าพเจ้าค้นหาข้อมูลอาชีพทางอินเทอร์เน็ตอยู่เสมอ					
18	เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าพูดคุยและสอบถามเรื่องการศึกษากับครูแนะแนวเป็นประจำ					
19	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะต้องหาแหล่งข้อมูลอาชีพจากที่ใด					
20	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารของโลกอาชีพเป็นประจำ					
21	ข้าพเจ้ามักถามเรื่องราวการทำงานในแต่ละวันของบุคคลในครอบครัว					
22	ข้าพเจ้าฝึกใช้ทักษะเฉพาะด้านของอาชีพร่วมกับบุคคลในชุมชน					
23	ข้าพเจ้ามักจะไปพูดคุยกับบุคคลที่ประกอบอาชีพที่ข้าพเจ้าสนใจ เพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องอาชีพ					
24	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาข้อมูลเรื่องอาชีพไม่จำเป็น					
25	ข้าพเจ้ามักเข้าไปศึกษาเอกสารของกรมการจัดหางานในห้องแนะแนวเป็นประจำ					

ข้อ	ข้อคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริงปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
26	ข้าพเจ้ามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ					
27	ข้าพเจ้าสนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
28	ข้าพเจ้าทราบอาชีพที่มีความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
29	ข้าพเจ้าสนใจอาชีพที่ได้ค่าตอบแทนสูง					
30	สิ่งที่สำคัญที่สุดของการประกอบอาชีพ คือ ความพึงพอใจในงานนั้นๆ					
31	ข้าพเจ้าได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการสมัครงานตามความสนใจของตนเอง					
32	ข้าพเจ้าจดข้อมูลเรื่องอาชีพอยู่เสมอ					
33	ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องของอาชีพเป็นเรื่องของผู้ใหญ่					
34	ข้าพเจ้าไปทัศนศึกษาตามสถาบันการศึกษาสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจเรื่องอาชีพ					
35	ข้าพเจ้าทราบแหล่งข้อมูลอาชีพของชุมชน					
36	ข้าพเจ้าคิดว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีผลต่อความมั่นคงของอาชีพ					
37	ข้าพเจ้าทราบว่าอาชีพแปลกใหม่เกิดขึ้นในสังคม					
38	ข้าพเจ้ามีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน					

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริงปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
39	ข้าพเจ้าคิดว่าการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานไม่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า					
40	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานเป็นเรื่องไกลตัว					
41	ข้าพเจ้ามีอาชีพที่สนใจหลายอาชีพ					
42	ข้าพเจ้ายังไม่มีข้อมูลเพียงพอในการเลือกศึกษาต่อ					
43	ข้าพเจ้ามีการประเมินทางเลือกในการศึกษาต่อ					
44	ข้าพเจ้าคิดว่าจะตัดสินใจเลือกอาชีพตามคำแนะนำของผู้อื่น					
45	อาชีพที่ข้าพเจ้าเลือกคืออาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ					
46	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจว่าจะศึกษาต่อสาขาใด					
47	เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกอาชีพและจะไม่สามารถเลือกอาชีพอื่นได้อีก					
48	ข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะประกอบอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน					
49	บุคคลรอบข้างคาดหวังเกี่ยวกับเรื่องอาชีพของข้าพเจ้า					
50	ข้าพเจ้ามั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ชอบด้วยตัวข้าพเจ้าเอง					
51	ข้าพเจ้านำข้อมูลด้านอาชีพจากแหล่งต่างๆมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ					

ภาคผนวก จ

กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมอาชีพ

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**

ครั้งที่	ด้าน	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีเทคนิคที่ใช้
1		ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัย และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ ของการทำกิจกรรม 3. เพื่อกำหนดบทบาทและข้อตกลง เบื้องต้นในการทำกิจกรรม	-เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ -เทคนิคการวาดภาพ -เทคนิคการเล่าเรื่อง
2	การวางแผน อาชีพ	สำรวจตนเอง ด้านอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความถนัดและ ความสนใจของตนเองด้านอาชีพ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนทางและ แผนในการเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอนแลนด์ -การสอนโดยการใช้กรณี ตัวอย่าง -การสอนแบบตั้งคำถาม -การใช้เครื่องมือแบบทดสอบ
3	การวางแผน อาชีพ	เป้าหมาย ทางการศึกษา และอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนมีเป้าหมายทางด้าน อาชีพของตนเองในอนาคต 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนทางการ เรียนให้สอดคล้องกับการเลือกอาชีพของ ตนเอง	-ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพ ของ Frank Parsons -การสอนโดยการใช้กรณี ตัวอย่าง -การสอนแบบตั้งคำถาม -การฝึกหัด

ครั้งที่	ด้าน	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีเทคนิคที่ใช้
4	ด้านการสำรวจอาชีพ	แหล่งข้อมูลอาชีพ	1.เพื่อให้ นักเรียนสามารถหาแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ 2.เพื่อให้ นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลอาชีพจากจากแหล่งข้อมูลหนังสือและสื่อสังคมออนไลน์	-ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนแบบบรรยาย -การสอนแบบระดมสมอง
5	ด้านการสำรวจอาชีพ	แนวทางการสำรวจอาชีพ	1.เพื่อให้ นักเรียนหาแหล่งข้อมูลอาชีพที่เป็นบุคคลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ 2.เพื่อให้ นักเรียนขอคำปรึกษาเรื่องอาชีพจากผู้ประกอบอาชีพ ที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนแบบบรรยาย -การใช้สถานการณ์จำลอง
6	การสำรวจโลกของการทำงาน	อาชีพในตลาดแรงงาน	1.เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกข้อมูลอาชีพตลาดแรงงานในปัจจุบัน 2.เพื่อให้ นักเรียนรู้และบอกลักษณะอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	-ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนแบบบรรยาย
7	การสำรวจโลกของการทำงาน	แลกเปลี่ยนโลกอาชีพ	1.เพื่อให้ นักเรียนรู้ถึงค่าตอบแทนของอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน 2.เพื่อให้ นักเรียนรู้ถึงลักษณะอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	-ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons -การสอนแบบตั้งคำถาม -การอภิปรายกลุ่ม

ครั้งที่	ด้าน	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีเทคนิคที่ใช้
8	การตัดสินใจเลือกอาชีพ	ปัจจัยและการตัดสินใจเลือกอาชีพ	1.เพื่อให้นักเรียนทราบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2.เพื่อให้นักเรียนหาข้อมูลมาสนับสนุนทางเลือกในการตัดสินใจอาชีพที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินส์เบอร์กและคณะ -การเล่าเรื่อง -การอภิปราย
9	การตัดสินใจเลือกอาชีพ	ศึกษาต่อสู่อาชีพ	1.เพื่อให้เรียนบอกแนวทางการศึกษาเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนเองสนใจ 2.เพื่อให้เรียนเขียนคำตอบเกี่ยวกับประเมินทางเลือกในการศึกษาต่อเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนเองสนใจ	-ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินส์เบอร์กและคณะ -การสอนแบบตั้งคำถาม -การสอนโดยการใช้กรณีตัวอย่าง
10		ปัจฉิมนิเทศ	1.เพื่อให้เรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้จากกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ 2.เพื่อให้เรียนประเมินตนเอง เกี่ยวกับความพร้อมทางอาชีพของตนเอง	-กลุ่มสัมพันธ์ -การสอนแบบตั้งคำถาม -การเล่าเรื่อง -การอภิปรายกลุ่ม

กิจกรรมแนะแนว

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฐมนิเทศ ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม
3. เพื่อกำหนดบทบาทและข้อตกลงเบื้องต้นในการทำกิจกรรม

สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างความรู้จักคุ้นเคยกันระหว่างผู้วิจัยและนักเรียน เพื่อสร้างสัมพันธภาพ พร้อมให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจ ทราบบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ทราบความมุ่งหมายของการเข้าร่วมกิจกรรม ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้บุคคลสามารถทำกิจกรรม ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลนั้นๆ

ทฤษฎีและเทคนิคที่ใช้

- กลุ่มสัมพันธ์
- การวาดภาพ
- การเล่าเรื่อง

สื่อและอุปกรณ์

1. หน้าที่ปกสมุดเตรียมพร้อมอาชีพ
2. ใบงานความหมายและความสำคัญของอาชีพ

2. เครื่องเขียน (ดินสอ ปากกา สี)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมทั้งแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะนำเรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ผู้วิจัยใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.48) ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มซึ่งแต่ละคนมีบทบาทที่แตกต่างกัน โดยครูเป็นผู้นำกิจกรรมและนักเรียนเป็นผู้ร่วมกิจกรรม โดยให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสนอข้อตกลงร่วมกัน ในการทำกิจกรรมแนะแนวในการเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

2. ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียน พร้อมทั้งบอกคำชี้แจง “ให้นักเรียนวาดภาพอาชีพที่ตนเองอยากจะเป็นลงในหน้าปทของสมุดอาชีพ” เพื่อถ่ายทอดเรื่องอาชีพที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยใช้เทคนิคการวาดภาพ อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.45) และเมื่อนักเรียนวาดภาพอาชีพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนเขียนความหมายของ คำว่า “อาชีพ” และ ความสำคัญของอาชีพ ตามความเข้าใจของนักเรียน ลงในกระดาษที่ครูแจกให้ เขียนทั้ง 3 ข้อนี้ ให้ระยะเวลาในการทำ 30 นาที

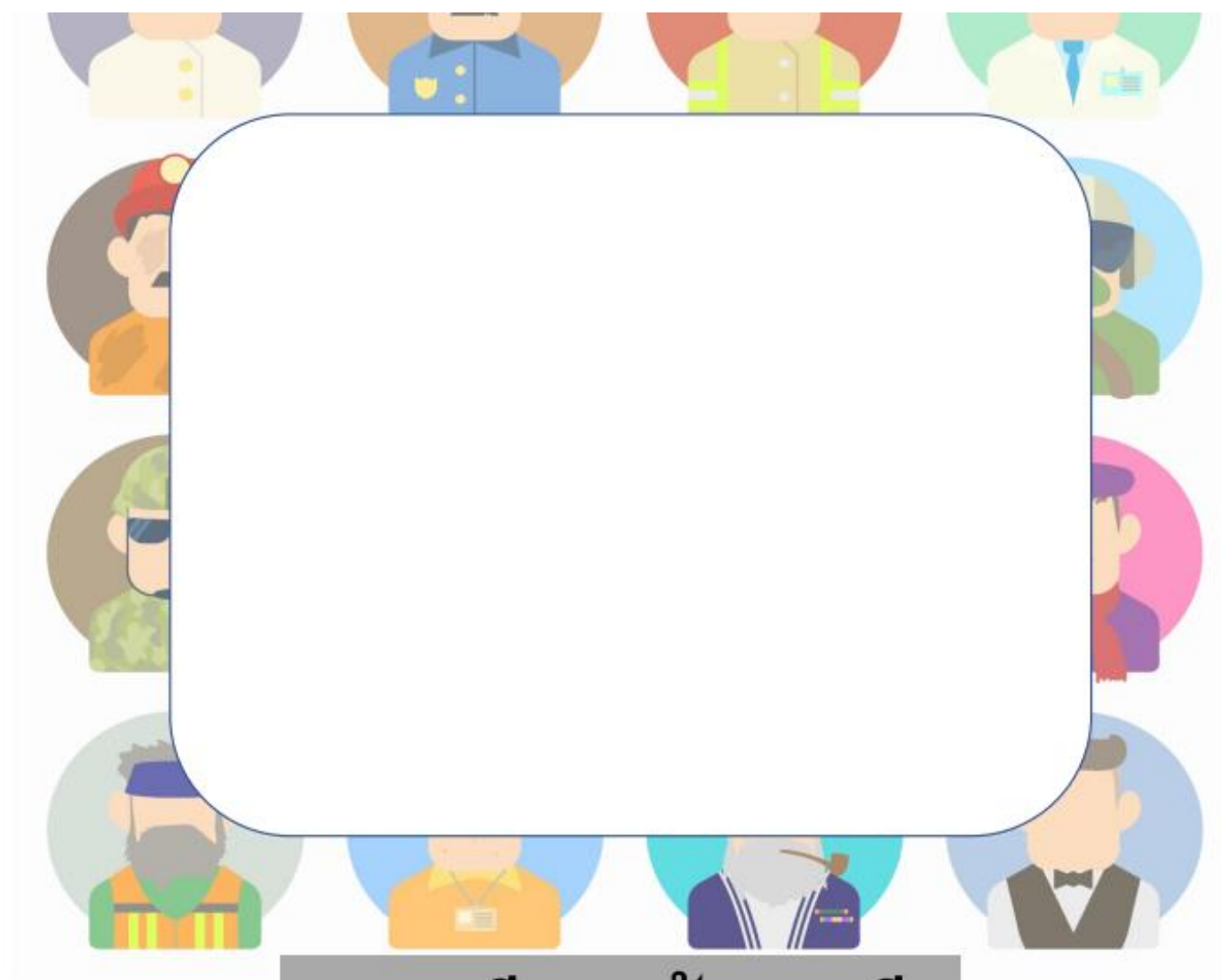
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าถึงรูปภาพอาชีพที่ตนเองได้วาด โดยสุ่มนักเรียนจำนวน 2-3 คน ในการเล่าเรื่องอาชีพ โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.45)จากภาพที่ตนเองวาดเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพของตนเองให้ผู้อื่นได้รับประสบการณ์ร่วมกัน

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยพูดสรุปในส่วนของเนื้อหาที่นักเรียนอาจจะไม่ได้สรุป เพื่อให้เกิดความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
- 3.ผู้วิจัยนัดวันเวลาและสถานที่กับนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การทำสมุดอาชีพ

สมุดเตรียมพร้อมอาชีพ

CAREER READINESS

อาชีพ.....

ชื่อ - นามสกุล.....

ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมแนะแนว
เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 2 ด้านการวางแผนอาชีพ เรื่อง สำรวจตนเองด้านอาชีพ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความถนัดและความสนใจของตนเองด้านอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนทางและแผนในการเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ

สาระสำคัญ

การที่บุคคลสามารถทราบความชอบ ความสนใจ หรือความถนัดของตนเองได้นั้น เกิดจากการให้ความสนใจกับสิ่งหนึ่งๆ ซึ่งเมื่อมีความถนัดเกิดจากความชอบ ทักษะ ความชำนาญ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับบุคคลที่จะสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพ หรือ การดำเนินชีวิต บุคคลแต่ละบุคคลควรทราบความชอบ ความสนใจ หรือความถนัดของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพต่อไป

ทฤษฎีและเทคนิคที่ใช้

- ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอนแลนด์
- การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง
- การสอนแบบตั้งคำถาม
- การใช้เครื่องมือแบบทดสอบ

สื่อและอุปกรณ์

- 1.แบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ (Vocational Readiness Test)

ประกอบด้วย

-แบบทดสอบความสนใจด้านอาชีพ (Vocational Interest Test)

-แบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ (Basic Vocational Orientation Test)

-แบบทดสอบความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidence Test)

2.คลิปวิดีโอ เรื่อง ค่ายเยาวชน ค้นหาตัวตน ส่งเสริมความถนัด-สร้างอาชีพ

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=J0XRXWllsnY>

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมทั้งชี้แจงเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในวันนี้ว่า จะให้นักเรียนได้สำรวจตนเอง เกี่ยวกับความถนัดทางอาชีพที่ตนเองสนใจ
- 2.ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง สุนันทา พลับแดง (2554, น. 114) โดยเปิด คลิปวิดีโอ เรื่อง ค่ายเยาวชน ค้นหาตัวตน ส่งเสริมความถนัด-สร้างอาชีพ ที่เกี่ยวกับการใช้เวลาในการฝึกฝนทำกิจกรรมหรือสิ่งที่ตนเองชอบ จนเกิดเป็นทักษะและความชำนาญ จนสามารถต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคตได้ พร้อมทั้งใช้การสอนแบบ ตั้งคำถาม สุนันทา พลับแดง (2554, น.104) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด การตีความเสริมสร้างความเข้าใจโดยสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในคลิปวิดีโอ

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงความหมายของความถนัด ความสามารถของตนเอง ว่ามีความสำคัญและเกี่ยวข้องอย่างไรกับการประกอบอาชีพ
2. ผู้วิจัยใช้การให้เครื่องมือแบบทดสอบ อ้างอิงจาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2559, น.44) แจกแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ (Vocational Readiness Test) อ้างอิงจาก ฤชชัย โปธา (2558, 14 พฤศจิกายน) ทำขึ้นโดยอ้างอิงทฤษฎีการจำแนกอาชีพตามบุคลิกภาพของ จอห์น ฮอลแลนด์ (John L. Holland) ผู้วิจัยอธิบายถึงเนื้อหาของแบบทดสอบและวิธีการทำแบบทดสอบ โดยมีทั้งหมด 3 แบบ ประกอบด้วย แบบที่ 1 แบบทดสอบความสนใจด้านอาชีพ (Vocational Interest Test) จำนวน 54 ข้อ ซึ่งสามารถแปลผลออกมาเป็นบุคลิกภาพ 6 แบบ ช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในดำเนินชีวิตการประกอบอาชีพและการทำงาน แบบที่ 2 แบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ (Basic Vocational Orientation Test) จำนวน 18 ข้อ แปลผลออกมาเป็นความถนัดอาชีพ 3 ด้าน คือ ด้านความถนัดด้านข้อมูล , ด้านความถนัดด้านบุคคล และความถนัดด้านเครื่องมือ และ แบบที่ 3 แบบทดสอบความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidence Test) จำนวน 54 ข้อ โดยใช้แบบวัดเดียวกับแบบวัดแรก เพื่อให้ทราบว่าการทำแบบทดสอบครั้งแรกกับครั้งที่สองเหมือนหรือต่างกันหรือไม่ โดยให้เวลาทำแบบทดสอบทั้ง 3 ชุด 30 นาที
3. ผู้วิจัยอธิบายการแปลผล พร้อมให้คำแนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนในการแปลผลจากแบบทดสอบ เมื่อได้ผลจากแบบทดสอบจากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุปอาชีพที่ได้ลงในเล่มสมุดอาชีพของตนเอง

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยนัดวันเวลาและสถานที่กับนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. สังเกตจากการทำแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ
3. แบบแปลผลแบบทดสอบความพร้อมทางอาชีพ
4. สมุดอาชีพ

๒ การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ

TEST A

บุคลิกภาพ (ความ สนใจ)	C	A	I	S	E	R
คะแนน						

TEST B

ความถนัด	D	P	T
คะแนน			

TEST C

บุคลิกภาพ (ความ สนใจ)	C	A	I	S	E	R
คะแนน						

สรุปอาชีพที่สอดคล้อง 3 อาชีพ

1. อาชีพ
2. อาชีพ
3. อาชีพ

กิจกรรมแนะแนว

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 4 ด้านการสำรวจอาชีพ เรื่อง แหล่งข้อมูลอาชีพ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถหาแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลอาชีพจากจากแหล่งข้อมูลหนังสือและสื่อสังคมออนไลน์

สาระสำคัญ

การศึกษาหาข้อมูลถือเป็นพื้นฐานของการต่อยอดในสิ่งต่างๆ การที่จะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลนั้นๆ มีข้อมูลเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองและบุคคลอื่นได้ การจะได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้นจะต้องเรียนรู้ และ ค้นหาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ เช่น การขอคำปรึกษาจากครูแนะแนว ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ ข่าวสารทางหนังสือและสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

เทคนิคที่ใช้

- ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons
- การสอนแบบตั้งคำถาม
- การสอนแบบบรรยาย
- การสอนแบบระดมสมอง

สื่อและอุปกรณ์

1. Power Point เรื่อง ช่องทางค้นหาแหล่งข้อมูลอาชีพ

2. จดบันทึก

3. ใบงาน เรื่อง แหล่งข้อมูลทางอาชีพ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมพูดคุยถึงเรื่องที่เรียนไปครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ รวมถึงการตั้งเป้าหมายในระยะสั้น ระยะยาว เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพของตนเอง

2. ผู้วิจัยเกริ่นถึงการค้นหาข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจว่า การค้นหาหรือทราบข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เราสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเอง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่ เพื่อทำกิจกรรม “ค้นหาแหล่งข้อมูลทางอาชีพ”
2. ผู้วิจัยแจกใบงาน แหล่งข้อมูลทางอาชีพ ให้กับนักเรียน พร้อมชี้แจงว่า “ให้นักเรียนคิดแหล่งข้อมูลทางอาชีพ มาคู่ละ 5 แหล่ง พร้อมอธิบายยกตัวอย่าง”

แหล่งข้อมูลทางอาชีพ คือ แหล่งที่นักเรียนจะสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากแหล่งข้อมูลนั้นๆ เช่น หาข้อมูลทางสื่อสังคมออนไลน์ บุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น เป็นต้น ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

3. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนจำนวน 2-3 คู่ และใช้เทคนิคการสอนแบบตั้งคำถาม สุนันทา พลับแดง (2554, น.104) ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และเพื่อสอบถามเกี่ยวกับคำตอบในใบงาน เรื่อง แหล่งข้อมูลทางอาชีพ เทคนิคการระดมสมอง สุนันทา พลับแดง (2554, น.112) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องแหล่งข้อมูลทางอาชีพ อย่างเป็นอิสระ พร้อมให้นักเรียนในชั้นเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนแบบบรรยาย สุนันทา พลับแดง (2554, น.102) ผู้วิจัยเป็นผู้เล่าเนื้อหาให้แก่ นักเรียน โดยผู้วิจัยเปิด Power Point เรื่อง ช่องทางค้นหาแหล่งข้อมูลอาชีพ เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการหาข้อมูล ที่นักเรียนสามารถค้นหาด้วยตนเองได้ พร้อมให้นักเรียนจดสรุปสิ่งที่ได้ลงในกระดาษที่ผู้วิจัยแจกให้ ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนส่งกระดาษที่จดสรุปข้อมูลเกี่ยวกับ ช่องทางค้นหาแหล่งข้อมูลอาชีพ เพื่อเป็นการประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยพูดสรุปในส่วนของเนื้อหาที่นักเรียนอาจจะไม่ได้สรุป เพื่อให้เกิดความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
3. ผู้วิจัยนัดวันเวลาและสถานที่กับนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. ผู้วิจัยสังเกตจากการส่ง ใบงานสรุปเรื่อง ช่องทางค้นหาแหล่งข้อมูลอาชีพ
3. ผู้วิจัยสังเกตจากการส่ง ใบงาน เรื่อง แหล่งข้อมูลทางอาชีพ

ใบงาน

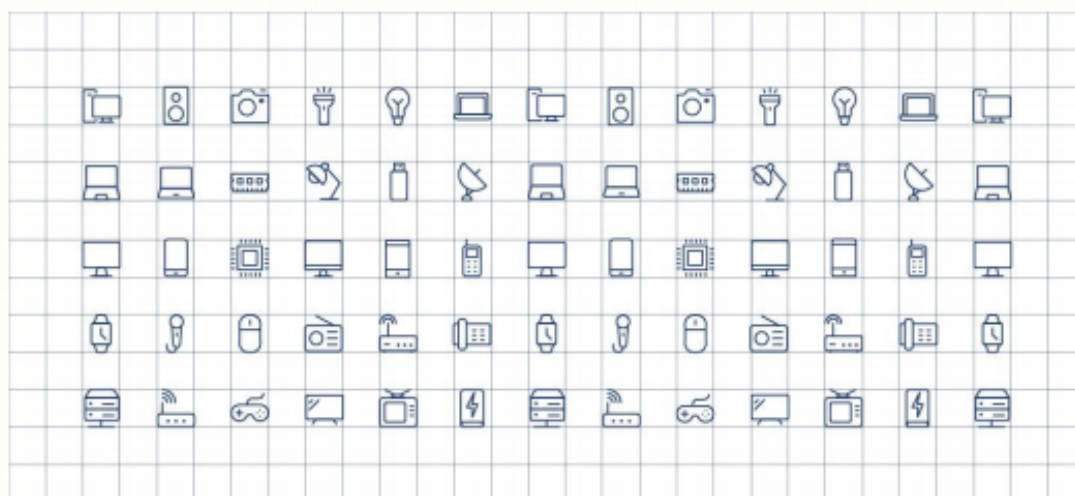
เรื่อง แหล่งข้อมูลทางอาชีพ

คำชี้แจง.. ให้นักเรียนเขียนแหล่งข้อมูลทางอาชีพ จำนวน 5 แหล่ง

ชื่อแหล่งข้อมูลทางอาชีพ	ยกตัวอย่างการให้ข้อมูลอาชีพ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

จดบันทึก

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

กิจกรรมแนะแนว

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 6 ด้านการสำรวจโลกของการทำงาน เรื่อง อาชีพในตลาดแรงงาน

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกข้อมูลอาชีพตลาดแรงงานในปัจจุบัน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้และบอกลักษณะอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

สาระสำคัญ

อาชีพที่จำเป็นในตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เศรษฐกิจ หรือสถานการณ์ของสังคมในช่วงนั้นๆ อีกทั้งทักษะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ก็ต้องมีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาข้อมูลสำรวจตลาดแรงงานที่เป็นปัจจุบัน มีการศึกษาข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมความพร้อมของตนเองในการเข้าสู่อาชีพนั้นๆ ได้โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เพียงพอ และ เป็นทางเลือกในการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ

เทคนิคที่ใช้

- ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของ Frank Parsons
- การสอนแบบตั้งคำถาม
- การสอนแบบบรรยาย

สื่อและอุปกรณ์

1. Power Point เรื่อง อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการสูงที่สุด ในปี 2021

2.ใบงาน เรื่อง 10 อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด หลังช่วง โควิด 19

3.แบบจดบันทึก

วิธีการทำเนนกิจกรรม

ขั้นนำ

1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมพูดคุยถึงเรื่องที่เรียนไปครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเรียนรู้ เรื่อง การสัมภาษณ์อาชีพ เกี่ยวกับใบงานการสัมภาษณ์อาชีพของนักเรียน ว่ามีเนื้อหาเป็นอย่างไร พร้อมคำแนะนำเพิ่มเติม

2.ผู้วิจัยกล่าวว่า ในการค้นหาอาชีพหรือศึกษาข้อมูลอาชีพ ไม่เพียงแต่จะศึกษาข้อมูล อาชีพที่ตนเองสนใจเท่านั้น แต่จะต้องศึกษาข้อมูลอาชีพ หรือ โลกของอาชีพในปัจจุบัน เพื่อที่จะนำ ข้อมูลที่ได้มาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านอาชีพ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเปิด Power Point เรื่อง อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการสูงที่สุด ในปี 2021 พร้อม บรรยาย และอธิบายยกตัวอย่างให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบบรรยาย สุนันทา พลับแดง (2554, น. 102)ให้นักเรียนจดบันทึก เมื่อครบเนื้อหาผู้วิจัยเทคนิคการสอนแบบ ตั้งคำถาม สุนันทา พลับแดง (2554, น.104)สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาใน Power Point โดยสุ่มนักเรียน 2-3 คน ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

2. ผู้วิจัยแจกใบความรู้ เรื่อง 10 อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด หลังช่วงโควิด 19 โดยอ้างอิง ข้อมูลจากกรมประชาสัมพันธ์ จากนั้นผู้วิจัยอธิบายว่า เนื้อหาจาก Power Point เรื่อง อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการสูงที่สุด ในปี 2021 เป็นเนื้อหาที่ อ้างอิงมาจาก การจ้างงาน ของบริษัทเด็คโก้ โดยข้อมูลอาชีพทั้ง 2 ชุดนี้จะมีความคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นอาชีพที่เกี่ยวกับ IT อาชีพที่เกี่ยวกับ วิศวกรรม และ ภาษา เป็นต้น โดยข้อมูลที่ยกตัวอย่างมาเพื่อใช้ในการศึกษา 2 ชุดนี้ ถือเป็นข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบันและตลาดแรงงาน

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 10 กลุ่ม ตามความสมัครใจ และให้ตัวแทนกลุ่มออกมา จัปลำดับหมายเลขในการแบ่งกลุ่ม เพื่อศึกษาข้อมูลอาชีพดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1. อาชีพด้านงานขาย

กลุ่มที่ 2. ขนส่งและคลังสินค้า

กลุ่มที่ 3. อาชีพด้านไอที

กลุ่มที่ 4. วิศวกร

กลุ่มที่ 5. ช่างเทคนิค

กลุ่มที่ 6. เจ้าหน้าที่บัญชี

กลุ่มที่ 7. เจ้าหน้าที่การเงิน

กลุ่มที่ 8. เจ้าหน้าที่ธุรการและงานจัดซื้อ

กลุ่มที่ 9. อาชีพบริการลูกค้า/งานต้อนรับ

กลุ่มที่ 10. อาชีพการตลาดและประชาสัมพันธ์

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งตามกลุ่ม พร้อมทั้งให้แต่ละกลุ่มอ่านใบความรู้เรื่อง 10 อาชีพที่ ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด หลังช่วง โควิด 19 พร้อมทั้งชี้แจงว่า ให้แต่ละกลุ่มกลับไปหาข้อมูล กลุ่มอาชีพตามหมายเลขที่ตนเองได้รับ โดยให้มีเนื้อหาข้อมูลอาชีพ ประกอบด้วย ลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการตลาดแรงงาน และอื่นๆ ตามที่สมาชิกในกลุ่มจะออกแบบเนื้อหา พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียนในครั้งต่อไป

5. ให้นักเรียนส่งกระดาษที่จัดสรุปข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูล Power Point เรื่อง อาชีพที่ ตลาดแรงงานต้องการสูงที่สุด ในปี 2021 เพื่อเป็นการประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้

6. ผู้วิจัยอธิบายข้อมูลโดยสรุปที่ได้จากการบรรยายผ่าน Power Point เรื่อง อาชีพที่ ตลาดแรงงานต้องการสูงที่สุด ในปี 2021 ให้นักเรียนฟังอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นการสรุป

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยพูดสรุปในส่วนของเนื้อหาที่นักเรียนอาจจะไม่ได้สรุป เพื่อให้เกิดความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม พร้อมทั้งเน้นย้ำว่า ให้เตรียมข้อมูลอาชีพตามที่ได้รับมอบหมายมาส่งและนำเสนอในครั้งถัดไป
3. ผู้วิจัยนัดวันเวลาและสถานที่กับนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. ผู้วิจัยสังเกตจากการจดบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ในกิจกรรมครั้งนี้

ใบความรู้

10 อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด

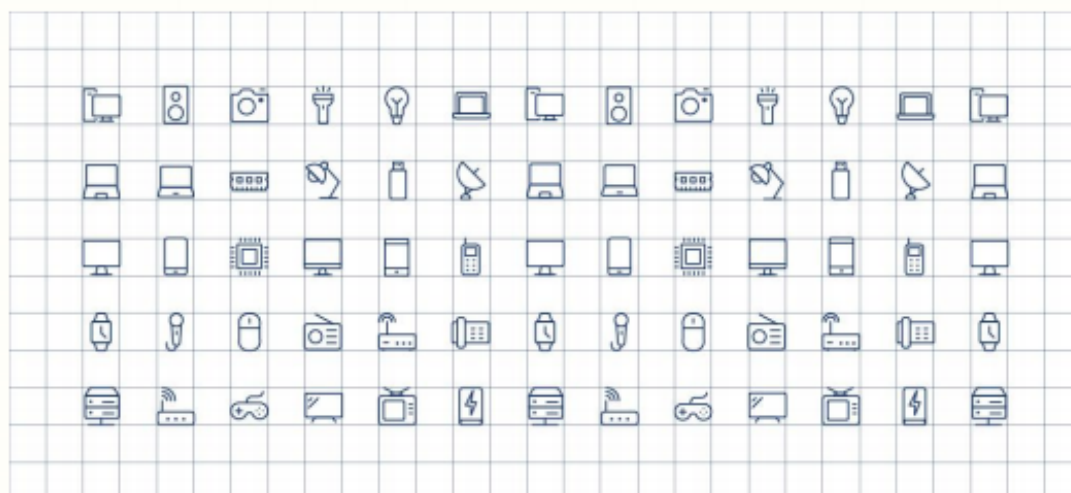
กรมประชาสัมพันธ์ เผย 10 อาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด และแนวโน้มสำหรับการทำงานในยุค "หลังโควิด -19" โดยข้อมูลดังกล่าวมาจาก 3 เว็บไซต์จัดหางานที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย ได้แก่ JobsDB, Jobkkk, Jobthai ที่ได้รวบรวมและคาดการณ์ว่าหลังสถานการณ์โควิด-19 ในประเทศไทยคลี่คลาย กลุ่มอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างและต้องการแรงงานมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่

1. อาชีพด้านงานขาย เช่น พนักงานขายหน้าร้าน, พนักงานขายออนไลน์, เจ้าหน้าที่ให้บริการด้านข้อมูลสินค้า, งานขายประกัน และ พนักงานขายทางโทรศัพท์
2. ขนส่งและคลังสินค้า เช่น เจ้าหน้าที่จัดเรียงคลังสินค้า, เจ้าหน้าที่จัดส่งสินค้า, เจ้าหน้าที่จัดการสต็อก โดยอาชีพนี้เลือกเข้างานป็นกะได้ และความต้องการอาชีพนี้อยู่ทุกพื้นที่
3. อาชีพด้านไอที ซึ่งปัจจุบันมีความหลากหลาย เช่น โปรแกรมเมอร์ นักพัฒนาระบบซอฟต์แวร์ Web Developer และผู้ดูแลระบบ
4. วิศวกร เป็นกลุ่มอาชีพที่มีความต้องการสูง รองรับการลงทุนของบริษัทต่างประเทศที่มาใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิต การจัดการโรงงาน การดูแลมาตรฐานของโรงงาน รวมถึงการดูแลระบบเครื่องจักร เครื่องกล เพื่อให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูง
5. ช่างเทคนิค เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างซ่อมอุปกรณ์ต่างๆ มีส่วนสำคัญในแรงงานการผลิต ทั้งโรงงาน ออฟฟิศ และหน่วยการผลิต มีความต้องการผู้ที่จบการศึกษาสายอาชีพจำนวนมาก
6. เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะด้านในการจัดการ เพื่อรองรับการยื่นภาษีของบริษัท ปิดสรุปงบ เพื่อให้องค์กรนำตัวเลขนี้ไปพัฒนาธุรกิจต่อไป
7. เจ้าหน้าที่การเงิน ดูแลเรื่องการวางบิล ชื้อขาย ทวงหนี้ วางแผนการชำระหนี้ จัดการหนี้สินของบริษัท ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
8. เจ้าหน้าที่ธุรการและงานจัดซื้อ ที่คอยดูแลเรื่องการประสานงาน งานเอกสารขององค์กร ยังมีความต้องการอยู่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ
9. อาชีพบริการลูกค้า/งานต้อนรับ แม้ว่าเทรนด์ธุรกิจจะเปลี่ยนไป แต่องค์กรก็ยังจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลกับลูกค้าหรือผู้บริโภค เกี่ยวกับบริการหลังการขาย รวมถึงงาน Call Center
10. อาชีพการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผู้ช่วยคิดแผนโปรโมชั่น ทำงานร่วมกับทีมขายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ช่องทางโฆษณาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการผู้บริโภค

อ้างอิง https://www.thansettakij.com/content/normal_news/444635

จดบันทึก

[illegible]

กิจกรรมแนะแนว

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 8 ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ เรื่อง ปัจจัยและการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนหาข้อมูลมาสนับสนุนทางเลือกในการตัดสินใจอาชีพที่ตนเอง

สนใจ

สาระสำคัญ

การศึกษาหาข้อมูลด้านอาชีพ นำมาซึ่งการตัดสินใจเลือกอาชีพ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตมนุษย์ เพราะการประกอบอาชีพจะอยู่ในช่วงวัยของบุคคลไปอีกยาวนาน ดังนั้น การตัดสินใจเลือกอาชีพจำเป็นต้องมีการวางแผนด้านการศึกษาและอาชีพ ตั้งแต่วัยเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการวางแผนระยะยาวที่ต้องใช้เวลานาน ให้สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด ความสามารถและใช้ความพยายามอย่างมาก แต่ผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่า

เทคนิคที่ใช้

- ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินส์เบอร์กและคณะ
- การเล่าเรื่อง
- การอภิปราย

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง ตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.Power Point เรื่อง ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมพูดคุยถึงเรื่องที่เรียนไปครั้งที่แล้วเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่อง แลกเปลี่ยนโลกอาชีพ โดยเป็นข้อมูลที่นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงาน อาชีพ ลักษณะอาชีพ ที่เป็นความต้องการในยุคปัจจุบัน

2.ผู้วิจัยกล่าวกับนักเรียนว่า นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวที่เสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยต่อเนื่องกันมาหลายสัปดาห์ จนดำเนินกิจกรรมมาใกล้ครบเป้าหมาย กิจกรรมในวันนี้ครูจะชวนนักเรียนคิด ทบทวนอีกครั้งว่านักเรียน อยากจะเลือกประกอบอาชีพใด แต่การที่เราจะเลือกประกอบอาชีพได้นั้น ก็อาจจะต้องอาศัยการศึกษาปัจจัยต่างๆดังที่จะได้เรียนรู้ในกิจกรรมนี้

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเปิด Power Point เรื่อง ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ใช้เทคนิคการสอนแบบอภิปราย สุนันทา พลับแดง (2554, น.123)โดยบรรยายตามเนื้อหา สิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ประการที่ 1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ แนวโน้มของตลาดแรงงาน ลักษณะงานสภาพแวดล้อมของงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ การเข้าประกอบอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า การกระจายของผู้ประกอบอาชีพ ข้อดีและข้อเสีย ประการที่ 2 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างของค่านิยม โดยบรรยาย อธิบายตามเนื้อหา พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

2. ผู้วิจัยแจกใบงานเรื่อง ตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยผู้วิจัยกล่าวว่า จากที่นักเรียนฟังบรรยายเรื่อง ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ อีกทั้งการทำกิจกรรมแนะนำในเรื่องการเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพที่ผ่านมาๆ อยากให้นักเรียนทบทวนข้อมูลและตอบคำถามตามใบงานที่ได้รับ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. เมื่อนักเรียนตอบคำถามในใบงาน ตัดสินใจเลือกอาชีพ เสริมเรียบร้อย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.46) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถ่ายทอดความคิดหรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยขออาสาสมัครที่จะมาเล่าถึงข้อมูลการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองให้เพื่อนๆในชั้นเรียนฟัง 2-3 คนพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

4. ผู้วิจัยสรุปในกิจกรรมครั้งนี้ว่า จากการที่เราทุกคนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องความถนัดของตนเอง เป้าหมาย การสำรวจอาชีพ อาชีพที่ต้องการในตลาดแรงงาน จนมาถึงในกิจกรรมนี้ที่ต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ บางคนเลือกอาชีพตามที่ตนเองอยากจะเป็นเหมือนครั้งแรกที่เราได้วาดลงไป ในสมุด หรือบางคนอาจจะเปลี่ยนอาชีพจากการที่ได้เรียนรู้ข้อมูลอาชีพที่มากขึ้น แต่ถึงอย่างไร การจะเลือกประกอบอาชีพใดก็ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆแต่นักเรียนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับตนเองอยู่เสมอ และเมื่อเราเลือกอาชีพได้แล้ว ครั้งต่อไปเราจะมาดูแนวทางการศึกษาสู่อาชีพนั้น

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยพูดสรุปในส่วนของเนื้อหาที่นักเรียนอาจจะไม่ได้สรุป เพื่อให้เกิดความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
3. ผู้วิจัยนัดวันเวลาและสถานที่กับนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. ผู้วิจัยสังเกตจากใบงานเรื่อง ตัดสินใจเลือกอาชีพ

ใบงาน

ตัดสินใจเลือกอาชีพ

คำชี้แจง... จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. อาชีพที่นักเรียนเลือก และอยากจะเป็น.....
เพราะ.....

.....

2. นักเรียนเองมีอะไรทำสิ่งใด หรือได้เตรียมตัวอย่างไรในการเข้าสู่อาชีพนี้

.....
.....
.....

3. ให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ ของตนในปัจจุบัน

.....
.....
.....

4. นักเรียนมีการวางแผนสำหรับเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ หรือ จะพัฒนาตนเองอย่างไร

.....
.....
.....

กิจกรรมแนะแนว

เพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครั้งที่ 10

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

ระยะเวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้จากกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเอง เกี่ยวกับความพร้อมทางอาชีพของตนเอง

สาระสำคัญ

การปัจฉิมนิเทศเป็นทบทวนสิ่งที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันมา ตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงครั้งสุดท้าย ทบทวนความรู้ ประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับในเรื่องต่างๆ อีกทั้งยังเป็นการสรุป การทำให้กระจ่างในกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมา เพื่อที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้เข้าใจร่วมกัน

เทคนิคที่ใช้

- กลุ่มสัมพันธ์
- การสอนแบบตั้งคำถาม
- การเล่าเรื่อง
- การอภิปรายกลุ่ม

สื่อและอุปกรณ์

1. สมุดอาชีพ
2. เครื่องเขียน (ดินสอ ปากกา)

วิธีการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมพูดคุยถึงเรื่องที่เรียนไปครั้งที่แล้วเกี่ยวกับข้อมูล การศึกษาต่อที่จะต่อยอดไปสู่อาชีพที่นักเรียนเลือก
2. ผู้วิจัยกล่าวว่า นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทาง อาชีพ มาถึงครั้งสุดท้ายสำหรับการพัฒนาตนเองด้านอาชีพ

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น โดยใช้เทคนิคการวาดภาพ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.45) เพื่อให้ นักเรียนถ่ายทอด จินตนาการในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับตน สามารถถ่ายทอดความคิด หรือจินตนาการออกมาได้ และชี้แจงว่า ให้นักเรียนวาด ภาพอาชีพที่นักเรียนเลือกกว่าอยากจะทำประกอบอาชีพนี้ในอนาคตมา 1 ภาพ ให้เวลาวาด 7-10 นาที
2. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนแบบตั้งคำถาม สุนันทา พลับแดง (2554, น.104) ถามว่า “นักเรียนคนใดที่วาดภาพครั้งแรกที่เริ่มกิจกรรมและครั้งนี้เหมือนกัน” ครูอยากจะทำมาถึง ความคิด และ ความรู้สึกของนักเรียนว่านักเรียนมีความคิดและความรู้สึกอย่างไรต่อภาพอาชีพที่ ตนเองวาดทั้ง 2 ครั้ง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นภายในชั้นเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
3. ผู้วิจัย ใช้คำถามว่า “นักเรียนคนใดที่วาดภาพครั้งแรกที่เริ่มกิจกรรมและครั้งนี้ ไม่เหมือนกัน” ครูอยากจะทำมาถึงความคิด และ ความรู้สึกของนักเรียนว่านักเรียนมีความคิดและ ความรู้สึกอย่างไรต่อภาพอาชีพที่ตนเองวาดทั้ง 2 ครั้ง ใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.44) เพื่อให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มที่รวมอภิปรายในแ่งมุมที่แตกต่างกันอย่างอิสระ พร้อมทั้ง แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอาชีพภายในชั้นเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น. 48) โดยการแจกใบงานในการทำกิจกรรมแนะแนวตั้งแต่ครั้งแรก จนถึงครั้งนี้ให้กับนักเรียน และกล่าวว่า ในเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความพร้อมทางอาชีพตั้งแต่ครั้งแรกจนถึง ครั้งนี้ ครูเห็นถึงความตั้งใจในการศึกษา เรียนรู้ หาข้อมูลของนักเรียนทุกคน ในการทำกิจกรรมนี้

ครูเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์ในการจะต่อยอด วางแผนด้านการศึกษาและอาชีพให้นักเรียนทุกคน ขอชื่นชมทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้งและพยายามที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ขอเป็นกำลังใจในการดำเนินตามเป้าหมายในอาชีพที่ใฝ่ฝัน

5. ผู้วิจัยแจกแบบวัด ความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้เวลาในการทำแบบวัด 10 นาที และส่งแบบวัดที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ให้กับผู้วิจัย

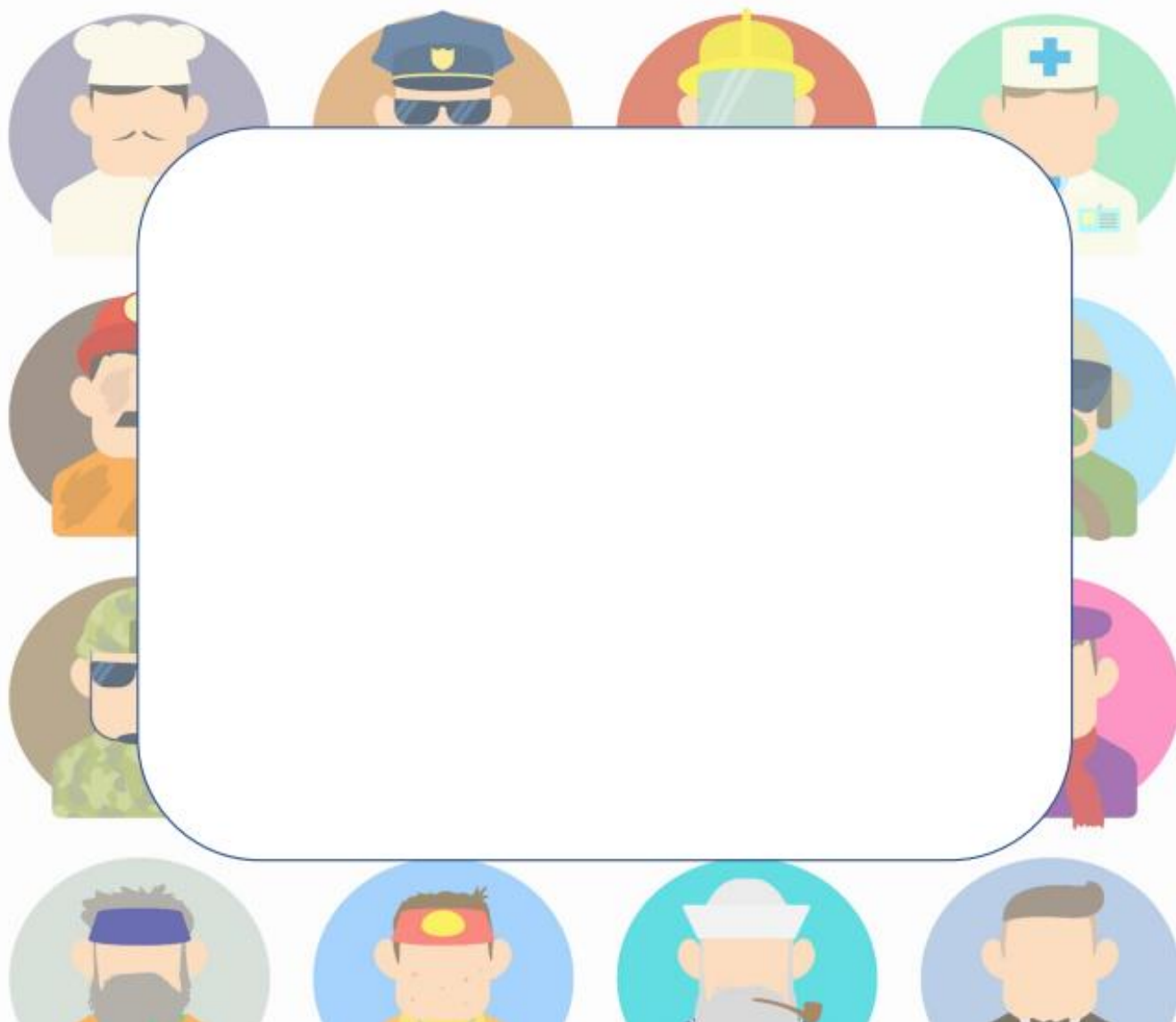
ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยพูดสรุปในส่วนของเนื้อหาที่นักเรียนอาจจะไม่ได้สรุป เพื่อให้เกิดความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. สมุดอาชีพ

CAREER READINESS

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จิราภา บุตรสีตะราช
วัน เดือน ปี เกิด	10 เมษายน 2535
สถานที่เกิด	นครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2557 การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2563 การศึกษามหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	105 หมู่ 4 ตำบล บึงลำโรง อำเภอ แก้งสนามนาง จังหวัด นครราชสีมา 30440

